

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

Hirdetések:
= Megállapodás szerint.

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Válságos idők.

Feszült várakozással nézünk az egymásra torlódó események elé. Aggódva látjuk a politikai válság kialakulását, amelynek bonyodalma, esélyeit és végét még a a beavatott államférfiak sem sejtik. Lehet, hogy újabb ellenálláshoz, a nemzet újabb megpróbáltatásához vezet; lehet, hogy a kitartás meghozza a gazdasági önállóság egyik eszközét: az önálló bankot. Vagy pedig kénytelen kellelten provizóriummal, formulával kell beérnünk.

Az aggodalmakat nyomon kíséri az elkeseredés, amely az osztrák elbizakodottság nyomán támad.

Évtizedeken, egy egész hosszú korszakon keresztül az volt a magyar politikai élet vezérfonala, hogy százados kívánságainkat, törvényekben és királyi eskükben lefektetett jogaink érvényesítését fel kell függesztenünk az alkotmányos élet biztosítása érdekében. Meg kell alkudnunk a helyzettel, ki kell egyeznünk az osztrákkal, mert gyengék vagyunk gazdaságilag, kulturánk fejletlen s jogos kívánságainkkal szemben áll a Monarchia másik fele és a császár környezete. Nyakig beleültünk az opportunus politikába, hogy legalább azt megmenthessük, ami megmenthető; hogy legalább az öszszbirodalmi törekvéseknek gátat vessünk s nemzeti létünk, kulturánk, fejlődésünk biztosítva maradjon.

Deák Ferenc munkáját, a nemzet és királya, valamint az osztrák örökös tartományokkal való kiegyezést az a gondolat és törekvés vezette, hogy a nemzeti fejlődésnek, alkotmányos, gazdasági és kulturális életünk jövődjének megerősödésének alapjait lerakjuk. A haza bölcsé így értette, így magyarázta és ezzel a célzattal alkotta meg a kiegyezést. És nem vetheti szemünkre sem az uralkodó, sem Ausztria, hogy a szerződést megszegtek. Álltuk becsülettel és őszintén. Mert a mi erősségünk a törvényes alap és apáink szerződésének tiszteletben tartása. Mi nem va-

gyunk revolúciós nemzet. Törekvéseink törvényes alapon indulnak s a függetlenségi párt programja tulajdonképpen folytatása a kiegyezésnek, amelyet kiindulási pontul elfogadott abban a pillanatban, amikor kormányzásra vállalkozott.

Azt az osztrák felfogást azonban, amely úgy szeretné a kiegyezést feltüntetni, mint örökérvényű dogmát, s amely bele akarja magyarázni a mi alkotmányunkba a császári mindenhatóságot s Ausztria tulsúlyát, kötelességünk a legerélyesebben visszaverni.

Az a prepotencia, amellyel az osztrákok törvényes jogaink érvényesülését meg akarják akadályozni; az a hivalkodás, fenhéjazás, amellyel a Luegerek velünk beszélnek, az arcába kergeti a vért minden magyar embernek.

Azt hiszik odaát Bécsben, hogy 67-ben elalkudtuk minden jogunkat; azt hiszik, hogy Ausztria kényekegyére biztuk egész államéletünket s olyan provincia vagyunk, amelynek diktálhat az elbizakodott osztrák.

Alkudtunk, egyezkedtünk, áldozatokat hoztunk, engedték a zákmányoló szomszédot a zsebünkbe nyulni. Más szóval: engedelmeskedtünk és fizettünk. Mindig a lehetőségeket számolgattuk s amint egy egy nemzeti óhajunkra Bécsben összerándult két szemöldök, vagy akadékoskodott az osztrák politika, szépen visszavonultunk, mint a csigabiga a házába.

Most pedig, amikor a nemzet többsége a gazdasági önállóságot sürgeti s amikor ennek csak egyik eszközét, vagy ennek is talán csak formáját szeretnénk megcsinálni; amikor az első szóra nem hajtott derekat a kormány és a parlament, hanem követeli elvitázhatatlan jogának respektálását: akkor elbizakodott göggyében visszautasít mindent, ami a magyar törekvéseknek valamelyest kedvezne.

Nem vagyunk képesek csak egy kartellbankot is felállítani, ami pedig még nem önállóság és milyen messze volna még az ut a gazdasági függetlenségig.

De nem engedik lerakni ezt az első követ sem. Félnék tőle, hogy ez lenne majdan az a szilárd pont, amelyről a megifjodó Magyarország a korhadtt Ausztriát kifordíthatná a helyéből. Féltik a koncot és nagyon vigyáznak arra, hogy a gyarmat, amelynek gazdasági életét Bécsből dirigálják, ki ne csusszon a kezükből.

A perfidia csaló köpönyegbe bujik. Atyáskodnak; féltenek bennünket azoktól a veszedelmektől, a melyek a gazdasági különválást nyomon kísérik. Nem való gyerek kezébe a pénz, így gondolkodnak a burghan, tehát legyen az csak az érett, erős, nagykoru Ausztriáé, amely ökörért, borért, lisztért ugysis ad rongyot és egyebet, amire a magyaroknak szükségük van.

Hiába beszélünk arról, hogy az öszszbirodalmi hóbot már a kapucinusok sirboltjában lakik s csak kísértetni jár fel a burgnéma folyosóra.

Bizony él az még és érvényesülni törekszik, valahányszor pénzről és katonáról van szó. Vagy nem ennek a szülötte e az a perverz gondolat, hogy egy független és önálló nemzet, melyet évszázadokon keresztül fosztogattak, kénytelen legyen munkájának gyümölcsét, ifjainak vérért, nemzeti létének minden attributumát feláldozni az ugyanazon uralkodó alatt élő népek javára. Nem az öszszbirodalmi botorság erőfeszítése e az a buta helyzet, hogy amikor száz- ezrek rohannak a vérfürdőkbe, idegen nyelven, gyűlölt színek alatt vezetik a magyart megvédelmezni azt a bilincset, amelyet négyszáz esztendő óta viselünk. És amikor koronás királyunknak hódolunk, ugyanazt a dalt harsogják fülünkbe, amely elnyomta vértanuinak utolsó fohászadását; amely a sivataggá vált Magyarországon az osztrák diadal orgiáit kísérte. Vagy nem öszszbirodalmi komédia e az is, hogy a külföldön a magyarnak nincs képviselése s a kétfejű sas hasán ékeskedik csak a magyar cimere, mi pedig a külföld előtt csak osztrák provincia vagyunk.

Hornyoszsindely, hódfarku cserépszindely, alageső, burkolótégla,

• keményre égetett buroktégla •
• (Klincker) Istállók, folyosók és •
••• átjárók részére. •••

==== Bérmentve minden állomásra. ====
Első szombathelyi gőztéglagyár
••• Hübner testvérek és Pohl Gusztáv. •••

Az a mód, amellyel most a bankkérdeést az osztrákok tárgyalták, nem arra vall-e, hogy Magyarország önrendelkezési jogát az egységes Monarkia érdekeivel szemben alárendeltnek tekintik?

Mérsékletre, megegyezésre biztatják a nemzetet. Hát nem mi voltunk örökké a mérsékelték és a megalkuvók? Még a radikálisnak és a türelmetlennek hirdetett függetlenségi párt is mérsékelt az ő prepotenciájukkal szemben.

A finác kapacitások, a nagy nemzetgazdák vitatkozhatnak afelett, hogy a bankönállóság hasznos vagy káros lesz-e; de annak, hogy az osztrák elbizakodottságot vissza kell torolni; hogy abban a küzdelemben, amely a politikai válság nyomán fog következni, együtt kell lennie minden magyar embernek, — annak vitán és ellentmondáson felül kell állania

Nemcsak gazdasági érdekeinket, hanem azt az alkotmányos elvet is meg kell védenünk, hogy ha a nemzet kívánja a gazdasági önállóságot; ha elég erősnek érzi magát és a jövődjéért áldozatokat akar hozni: azt Ausztria meg nem akadályozhatja.

Gyűlölet és elkeseredés sarjadzik ki a válságból, amely az alkotmányos elvek megcsufolása. Ha az osztrákok elvi és technikai okokból nem mennek bele a bankkérdés rendezésébe, nekünk elvi okokból nem szabad tágítani az alkotmányos elvektől.

Aktualitások.

(A törökök.) Az egy napos katonai forradalom gyorsan elcsúszott. A fanatikus szofták s a korán tekintélyt féltő katonák nem tudtak megbékülni azzal a gondolattal, hogy Törökország a modern haladás útjára lépjen s meggyűlölték az ifjú törököket, akik viszont a birodalom regenerálására törekedtek.

A fellázadt katonáknak nem kellett az alkotmányosság, mert nem akarnak tágítani az egyházi jogokat az állami életben való uralmától.

A török államélet a szultán mindenhatóságán s a korán parancsain alapult. Mihelyt a szultán egyeduralma alkotmányos korlátok közé szorult, az oszmani jog és állami rend elvesztette ősi, keleti karakterét s közeledik a gyaur felfogás uralma. Ezzel a jelszóval nem volt nehéz lázadásba vinni a katonaság fanatikus részét.

Most azonban következnek az ifjú törökök, akik nem nézik tétlenül, hogy az általuk kivívott sikereket néhány kaszárnya és egy sereg szofta tönkretegye. Megmozdult a hadsereg s a tehetetlen, kapkodó szultán, aki előbb a konstantinápolyi lázadástól ijedt meg és mindenkinek amnesztiát biztosított, szorongva várja az események végét. (Eddig már detronizáltak.)

Alig két héttel ezelőtt még erőszakosan tiltakoztak a fellázadt ezredek a török államélet új, modern, európai szellemében való regenerálás ellen; ma pedig egész hadsereg állt fel az új irány mellett.

Ez az ellenhatás nem feltűnő és arra minden ország története mutat példát.

Nincs új a nap alatt. És ahogyan az események ma Törökországban fejlődnek, szinte hasonlóak az 1848-iki magyar mozgalomnak.

Az ingadozó V. Ferdinánd szentesítette a törvényeket és megesküdött azok megtartására. Alig kezdett azonban berendezkedni az új korszak, amikor már elkezdődött az intrika. Felláztották a nemzetiségeket, nyakunkra küldték Jellasicsot s belekergették az országot a hareba.

Nagyon közel fekszik az a feltevés, hogy a szultán környezete, a konzervatív török, a fanatikus mozlim rendezte a forradalmat, hogy megcsufolja az új alkotmányt s visszaállítsa a régi rendszert.

De az intrika visszafelé sült el. Az a nagy tábor, amely a szabadságért lelkesedik, leveri a reakciót s az új jencserik most az egyszer a szabadságot segítik diadalra.

Nem szenved kétséget, hogy Törökországra nézve életkérdés, hogy az újtörökök által képviselt reformirány győzdelmeskedjék és érvényesüljön minden vonalon. Ez a reformfolyamat megindulván és az alkotmány kivívásával győzdelmeskedvén, a két irány akármennyire küzd is egymással, a haladásnak kell győzdelmeskedni.

A felvilágosodott, műveltebb török az újtörökök irányához hajlik s ez van hivatva a vezető szerepre.

* * *

(Közgyűlölet.) Porzolt Kálmán használta ezt a kifejezést arra az állapotra, amely a mi társadalmi életünket jellemzi.

És tessék elhinni, hogy nálunk tényleg közgyűlölet uralkodik, mint legjellegzetesebb társadalmi tulajdonság.

Akármerre nézünk társadalmi életünkben, mindenütt gyűlöletet látunk. Gyűlöli, utálja egymást a magyar. Gyűlöli fanatikusán, engesztelhetetlenül. Megöli, tönkretesz egymást, ha tudja, kiveszi egyik a másikat a szájából a falatot s ha erre nem képes, megrágalmazza, lepiszkolja s vad örömmel nézi, ha egy becsületes embert meggyanusítani, a sárba rántani sikerül.

De nemcsak az egymás mellett élő emberek marják egymást. Gyűlölnék mindenkiket, akit sohase látunk, aki sohase bántott bennünket.

Ha belépünk a vasuti kupéba, gyűlöletteljes pillantás fogad bennünket az ott ülők részéről. Belépünk egy vendéglőbe, mindenki más asztalnál ül s ha leülünk egy ismeretlen mellé, ugyanaz a gyűlöletes pillantás fogad.

Ha megjelenik valakiről egy gyalázó cikk az újságban, nem kérdezzük, hogy igaz-e, amit a lap ír, de nem is titkolt kárörömmel fogadjuk a szenzációt.

Meghallunk egy csunya pletykát valakiről, de hogy igyekezzünk azt megcsúfolni, hanem szaladunk vele a legközelebbi ismerőshöz, azon melegében tovább adni a hallottakat.

Folytassam-e? Azt hiszem felesleges. Hiszen mindezeket tudjuk, érezzük mindnyájan, akik benne vagyunk a közgyűlölködés forgatagában.

Hobbes, a nagy angol filozofus „bellum omnium contra omnes“-nek nevezte el a társadalomban folyó küzdelmet. Mindenki haragra mindenki ellen. Nálunk, a magyar társadalomban ezt úgy lehet nevezni, hogy mindenki gyűlölete mindenki ellen. S ez nagy különbség. A társadalmi küzdelemben és a háboruban a küzdő felek nem gyűlölik egymást. Az orosz katonák lelvi ellenfelét, de nem gyűlöli, sőt odaadja a haldokló ellenségnek utolsó korty italát. Ezt a küzdelmet a szeretet melege hatja át. De a mi küzdelmünk nem ilyen. Az a gyűlölet jegyében folyik.

S hogy ez így van, legjobban mutatja az, hogy nálunk a gyűlölködés kifizeti magát. Határozottan sikereket lehet vele elérni. Egész esomó lap tartja fenn magát nálunk a mások elleni piszkolódásokból. S ha valakit le akarsz moeskolni, rögtön akadnak kompanisták a gyönyörű munkához, akik aztán részt kérnek a sikerből.

És ez már aggasztó tünet. A gyűlölködés csunya dolog ugyan, de általános szempontból addig nem veszedelmes, amíg sikereket nem lehet vele elérni. Így azonban már mélyreható társadalmi baj, ami előbb-utóbb az ilyen gyűlölettel átitatott társadalom pusztulására vezet.

Miért ért el nálunk olyan nagy sikereket a népmítás? Mert a gyűlölet fanatizmusával dolgozik, ez iránt pedig nagyon fogékony a tömeg. Objektív kritika közönyösen hagyja, de ha szidni, gyalázni kell valakit, azért már lelkesedik.

És ez ellen már nem lehet küzdeni, mert a gyűlölködés már a vérünkben van. Nem használ a vallás tanítása sem, mert minálunk ez is a más felekezetűek elleni gyűlöletté változik át.

Felnyitóm az emberiség történelmének lapjait, ahol fel vannak jegyezve azok az okok, amelyek a nemzeteket nagygyá tették s azok is, amelyek a nemzetek pusztulására vezetnek.

Ezek a megfigyelések pedig azt mutatják, hogy az immoralitás kérélhetetlen természeti törvény erejével sodorja a népeket a pusztulás felé.

Pedig a gyűlölködés a legnagyobb immoralitás. Minden nemzet bukását a testvérgyűlölet dü-

högése előzte meg. Ez alól nem enged kivételt a história.

Hát vajjon a magyar nemzet is a dekadens nemzetek listájára van helyezve? Ugy látszik, igen. S miért? Egyetlen szó erre a kérdésre a felelet: a közgyűlölet miatt.

Azt mondhatják erre, hogy túlzás. Nálunk különben is ki szokták nevetni a Cassandrákat. S az is szociálpszichológiai törvény, hogy a hanyatló nemzetek nem ismerik fel a hanyatlásukra vezető okokat. Nagyszerű példa erre a lengyel nemzet, melyhez különben is nagyon sokban hasonlítunk.

Azt is mondják, hogy ez a gyűlölködés többé-kevésbé más nemzeteknél is így van, mert az az emberi természettel jár.

Hát épen ez az a nagy tévedés, amit nem akarunk, vagy nem birunk észrevenni.

Más nemzeteknél az általános gyűlölködés nem ölt akkora mérveket, mint minálunk. Akinek volt alkalmja a külföldi társadalmak életét megfigyelni, bizonyíthatja ennek igazságát. Ott az embereket az általános emberszeretet hatja át. Különösen észrevehető az ismeretlenek érintkezésénél, akik rendszeren barátságosan közelednek egymáshoz, legalább addig, amíg az ellenszenvre nincs ok.

Nálunk éppen megfordítva van. Nálunk az ismeretlenek ellenséges indulattal közelednek egymáshoz, s ez az ellenséges indulat csak akkor változik át szimpativá, ha arra különösebb ok van. A ki nyitott szemmel jár a mi társadalmunkban, ezt el nem tagadhatja.

Ha külföldön kitekintesz a robogó vonat ablakán, kendőlobogtatást látsz. Nálunk ilyesmi nem létezik, itt legfeljebb nyelvet öltének a vásott sohancok az utasokra. Kicsinyes dolog, de jellemző.

Nálunk kitördelik az utszéli fácskákat, a kertből kiszaggatják a virágokat, megcsontítják a fákat. Pajkosságból, — szoktuk mondani. Pedig nem, hanem azért, hogy másnak bosszuságot okozzanak, mert ez gyönyörűséggel jár. Vérünkben van; magyar jellemvonás.

Közgyűlölet. A magyar társadalom jellemvonása. És el fogunk pusztulni bele. — Ez lesz a sorunk, kikerülhetetlenül.

Addig azonban gyűlöljük egymást. Gyűlöljük vadul, fanatikusán. Mert ennek már így kell lenni.

Sorozások eredménye.

A magyar föld ma is oly dus kalászokat hajt, mint évszázadokkal ezelőtt. A magyar szőlőtőke se kisebb, mint volt hajdanán. De a magyar nép, amint azt a sok szomorú jelentésből olvassuk, kisebb és satnyultabb lett. A magyar paraszt elosenévesedett. Ezt mutatják azok a jelentések, melyeket a sorozó bizottságok adtak ki a katonáknak alkalmatlan magyar parasztlégényekről.

Ezek a jelentések ridegen számolnak be arról, hogy a sor alá került hadköteleseknek legnagyobb része beesett mellü, vézna, egyrésztük nyomorék, s nemhogy erő, de magasság dolgában sem ütik meg a mértéket.

Pedig a magyar paraszt, még nem is olyan régen, erő és egészség dolgában a világ akármelyik népével kiállta a versenyt. Világszerte híres volt a magyar ereje és legendákat szöttek a Kinizsi-féle magyarok vitéz tetteiről.

Annál szomorubb a sorozó bizottság statisztikája, mely a Kinizsi-utódok elkorosodásának a gyászjelentése. De más, ehhez hasonló szomorú tünetről is beszámol ez a jelentés. A sorozó bizottságok jelentései szerint ugyanis a sor alá kerülő legények másik része az idén egyáltalában nem állott sor alá, mert kivándoroltak az új hazába.

Ezek a kivándorlók képezték még a jobb emberanyagot, akik egyrészt a csábitásnak engedve, másrészt a katonáskodástól való félelem miatt elhagyták szülőházjukat, meggyengítve ezzel a nemzet erejét. Egyes községekben, különösen a Felvidéken alig maradt néhány munkabíró, katonának alkalmas legény. Csak az öregek és az asszonyok maradtak itthon, ezek képviselik a hajdan erős magyart, míg az a kevés edzett karu legény a távol idegenben pusztítja erejét a gyilkos bányák mélyén.

Mert a jobb, a nagyobb boldogsággal kecsegtető haza helyett nagyon sokan vesztik életüket a gyilkos bányákban, vagy a gyárak gépeinek kerekai között. Mindezek dacára a kíván-

dorlásra esábitott könnyen hívő nép egyre jobban tódul az ismeretlen új világba, a csengő dollárok hazájába, melyről azt hiszi, hogy ott vagyont, boldogságot talál. Mert a magyar nép nem boldog, legalább is nem tartja magát annak, azért oly elégedetlenek saját hazájukba. és vágyódnak egy jobb után.

Nagy részük van ebben a mi nemzetközi szociálista vezéreinknek, akik a néppel meggyűlöltették a hazát s ezzel szívükbe plántálták az idegen haza iránt való szeretetet, mely szerintük jobban gondjukat viseli, mint az édes szülőhaza. Elfeleltették a könnyen befolyásolható néppel, hogy ezer éven át küzdöttek elődeink ezért a földért, hogy a magyar népnek boldog otthon teremtsek saját hazájában. Elfeleltették a kivándorlásra esábitott magyarokkal, hogy apáik sírjai ebben az elhagyni készült földben domborulnak, s hogy itt ringott az a böleső is, melyben a hazától bucsuzók tanulták az első magyar szót.

S a könnyen hívő nép mindent elfeledett, mert ezek a nemzetközi lélekkufárok boldogabb hazát ígértek az elveszettért. Azóta ismer a magyar két hazát, mint a gólyamadár. De akinek két hazája van, az úgy van vele, mintha egy sem volna. Egyikben sincs maradása, hanem vándorol egyikből a másikba.

A sok oceaánjáró nagy hajó alig képes szállítani őket, olyan sokan vándorolnak ki a magyar nemzet nagy kárára. Mert legnagyobb részét a munkabíró, a katonáskodástól szökő, izmos karu ifjúság hagyja itt az országot, hogy egy más, idegen világrészt gazdagítson kinceseket érő munkaerejével.

Kétségbejítő tudat, hogy ezt az emberpusztulást mai napig se tudjuk sikeresen megakadályozni. Pedig mindent elkövetünk ennek megakadályozására. A munkabéreket felemeltük, a munkaidőt leszállítottuk, mégis egyre vándorolnak ki véreink.

Csakis szociálista vezéreink igazgatásainak tudható be, hogy a kivándorlás egyre nagyobb mérvet ölt hazánkban. Az ő bűnös üzelmük folytán veszítjük egyre a sok kiváló munkaerőt. S ők az okai annak is, hogy csakis a munkaképtelen, silány emberanyag kerül a sorozások alatt mérték alá.

Legfőbb ideje tehát, hogy ezeken a szomorú állapotokon segítsünk és ezeknek az igaztató lélekkufárok megrendszabályozásával elejét vegyük a további emberpusztulásnak.

Zalavármegyei Gazdasági Egyesület közleményei.

Jegyzőkönyv,

felvétel a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület 1909. évi március hó 26-án Zalaegerszezen tartott rendes tavaszi közgyűlésében.

Jelen voltak: Hertelendy Ferenc főrendiházi tag, főispán, gazdasági egyesületi elnök einöklete alatt Árvay Lajos, Barcza Sándor, Bosnyák Géza, Csertán Károly, Dezső Béla, Fatér János, Fitos Márton, Flandorffer Ignác, Hayden Sándor, Kayser Vilmos, Koller István, Malatinszky Ferenc, Mesterházy Jenő, Nagy László, Nagy Pál, ifj. Nyáry Kálmán, id. Stádel János, Szily Dezső, Szücs Dezső, ifj. Tarányi Ferenc dr, Zathureczky Márton egyesületi tagok, Boschán Gyula egyesületi ügyész és Sárközy Viktor g. e. titkár.

A jegyzőkönyv hitelesítésére elnök Mesterházy Jenő és Szücs Dezső tagokat kéri fel.

Ifj. Tarányi Ferenc a tárgysorozat tárgyalása előtt szót kér s meleg hangon üdvözlö az elnököt, ki a messze távolból sem szűnik meg meggyőzően gondoskodni s fáradságtalan buzgalommal vezeti az egyesület ügyeit.

Elnök a szíves üdvözlést hálásan köszöni. Kötelességszerűleg oda megy, ahol hazájának szolgálatot tehet. Mindenkor szívesen jön vissza szülőföldjére, nem csak kötelességből, de barátságából is.

Megemlékeztetvén a mai helyzetről, felemlíti, hogy nem csak a külpolitikai helyzet válságos, hanem válság van a gazdaságban is. Éme válság az O. M. G. E. elnökválsága, mely szétforgácsolta az erőket. Külpolitikailag is nagy

sulya van a gazdaságban érdekképviseleteinek s még nagyobb lenne, ha az erők nem forgácsoltatnának széjjel s a gazdasági szerzetek a kamarákban egyesítenének. Sajnos, a kamarák eddig nem létesülhettek, miután ép a gazdasági egyesületek féltették hatáskörüket a kamarák létesítése esetén. Valószínű azért, hogy az eredeti kamarai törvényjavaslat gróf Andrássy Sándor-féle módosítással megoldás tárgyát fogja képezni.

Mint speciális dologról, az elmúlt év eseményei közül, a takarmányinség segélyakcióról emlékezik meg, melyért köszönettel tartozunk a földművelésügyi kormánynak, mely nélkül a kisgazdák, kiknek kezén számos és szép tenyészállatok vannak, nem tudtak volna existálni.

Megemlékezik a tárgyalás alatt levő adótörvényjavaslatról, melyben megnyugvással tekinti azt, hogy a földadó kontingentátumát s így a gazdaság a reformmal nem károsodott. Oka ennek az, hogy a központ ezen kérdésben — élén Dessewffy Auréllal — állást foglalt.

Sulyosabb teherként esik a mérlegbe az új jövedelemadó, mely elől azonban kitérni nem lehetett. A magyar gazdaság mindenkor megmutatta áldozatkészségét s jobb ez ily megoldással, amidőn maga a gazdaságadalm nyújt segédkeztet annak létesítéséhez, mintha idegen tényezők behatása alatt kényszerülne annak megadására.

Felemlíti az új telepítési törvényjavaslatot s annak helyes irányát, mely eltérőleg az eddig hangoztatott elvektől, nemcsak a kisbirtokost, de a középbirtokost is védelmébe veszi s a birtok feldarabolást az üzerek kezéből kiveszi.

Szerinte a kisbirtokos politikát meg kell változtatni, a középbirtokost elhanyagolni nem lehet, mert Magyarországot helyes birtokpolitika nélkül megvédeni, fentartani nem lehet, ez pedig középbirtokosok nélkül képzelhetetlen.

I.

Elnök felhívására a titkár az elnöki jelentést felolvassa, melyet a közgyűlés tudomásul véve, annak a lapban való közzétételét elrendeli.

II.

Titkár a számvizsgáló bizottság jelentését terjeszti elő.

Malatinszky Ferenc a számvizsgáló bizottság jelentése kapcsán felhívja a közgyűlés figyelmét az egyesület vagyoni állapotára s javasolja, hogy az állapotok javítására intézkedés tétessék. Körülbelül 10.000 koronás költségvetés mellett közgazdasági célra alig képes áldozni az egyesület, a kiadások legnagyobb részét az adminisztráció emészti fel.

Közgyűlés a számvizsgáló bizottság jelentését tudomásul veszi.

III.

Az O. M. G. E. felhívja az egyesületet, hogy a megkötendő román és szerb kereskedelmi szerződés tárgyában állást foglaljon.

Közgyűlés az O. M. G. E.-nek f. hó 12-én tartott gyűlésén hozott határozatát magáévá teszi, hasonszerűen foglal állást s elhatározza, hogy a földművelésügyi kormányhoz e tárgyban felterjesztést intéz.

IV.

Babolesai László nagylengyeli lakos azon kérelemmel fordult az egyesülethez, hogy birtokának népies mintagazdasággá való átalakítását a földművelésügyi kormánytól eszközölje ki.

Tekintettel arra, hogy a megyében ezidő szerint csak Badacsonytomajon és Felsőrajkon van népies mintagazdaság;

tekintettel arra, hogy ép Göcsejben volna leginkább egy népies mintagazdaság létesítése: előadó javasolja, hogy az egyesület nevezett birtokot megismeresse s amennyiben ezt a mintagazdaság céljaira alkalmasnak találja, annak létesítését a földművelésügyi kormánytól kérelmezze.

Többek hozzászólása után közgyűlés elhatározza, hogy egy népies mintagazdaságnak a Göcsejben való létesítését célszerűnek tartja s felkéri a novai gazdakört, hogy egy alkalmas gazdaságot e célra szemeljen ki. Amennyiben nevezett birtokot a gazdakör e célra akár fekvésénél, akár más oknál fogva alkalmasnak nem találja, úgy amennyiben ebbeli kívánságtól a kérelmező eltekinteni nem akarna, forduljon közvetlenül a földművelésügyi kormányhoz.

V.

Az apaállatok vizsgálati módjának megváltoztatása tárgyában az egyesület az 1908 év folyamán felterjesztést intézett a földművelésügyi kormányhoz. Az onnan vett utasítás értelmében javaslat terjesztendő e tárgyban a törvényhatóságokhoz, amely hivatva van ez ügyet szabályrendeletileg elintézni.

Csertán Károly felszólalásában kinyilatkoztatja, hogy az annak idején tett indítvány nem az apaállatok, hanem a tenyészállatok vizsgálati módjának megváltoztatására vonatkozott.

Titkár jelenti, hogy a téves felterjesztésnek oka az volt, hogy az indítványt annak idején nem jól értette, miért is kéri a közgyűlést és a tagokat, hogy jövőben indítványait a közgyűlést megelőzőleg beadni sziveskedjenek, nehogy hasonló félreértések származzanak.

Közgyűlés elhatározza, hogy átír a törvényhatóságokhoz s a tenyészállatok eddigi vizsgálati módjának olyképen megváltoztatását kéri, hogy a tenyészvizsgálatok ne az állatok egy helyre való összehajtásával, hanem udvaronként eszközöltessenek.

VI.

A m. kir. Gazdasági Felügyelőségtől vett felhívás alapján az egyesület a földművelésügyi kormányhoz az 1909 évi állatdíjazások programját felterjesztette. A tervezet szerint az 1909 évben Kiskomárom, Zalalövő, Letenye, Pacsa és Szentgrót községekben tartatnék állatdíjazás.

Titkár a tervezet tudomásulvételét kéri s egyúttal jelenti, hogy a Gazdasági Felügyelőségtől nyert értesülés alapján a földművelésügyi kormány a kérvényt már kedvezően el is intézte.

Közgyűlés a tervezet helyeslőleg tudomásul veszi.

VII.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társasággal a jégbiztosításra vonatkozólag kötött szerződés az 1908 év végével lejárt, míg a tüzbiztosításra vonatkozólag az 1910 év végéig fennáll.

Az egyesület vezetőségének utasítására az Első Magyar Általános Biztosító Társaság megkeresett, nyilatkozzék, hajlandó lenne-e a szerződést a jégbiztosításra vonatkozólag meghosszabbítani, illetve az erre vonatkozó szerződés részt a tüzbiztosítási szerződéssel egyenlő lejáratúvá tenni.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság a szerződés meghosszabbítására hajlandó. Titkár ezek alapján kéri a közgyűlést, hogy a szerződés meghosszabbítása felett határozni sziveskedjék.

Közgyűlés a szerződés meghosszabbítását elfogadja s elrendeli, hogy az Első Magyar Általános Biztosító Társaság a határozatról levélelileg értesíttessék.

VIII.

A Magyar Kölosönös Állatbiztosító Társaság programjába felvette a községi állatbiztosító szövetkezetek szervezését.

Az állatbiztosítás módja, a biztosítási feltételek oly előnyösek, hogy egy községnek sem szabadna az állatbiztosító szövetkezet szervezésétől eltekinteni.

Tekintettel az ügy nagy fontosságára és közgazdasági jelentőségére, szükségesnek látszik ezen szövetkezetek szervezésére a kellő lépéseket megtenni.

A Zalavármegyei Központi Mezőgazdasági Bizottság e tárgyban már szintén határozatot hozott s az állatbiztosító községi szövetkezetek szervezésénél való közreműködést elhatározta.

Tekintettel arra, hogy a Sümegvidéki s a Csáktornyai Járás Mezőgazdasági Bizottság ez ügyben szintén tettek már lépéseket, indítványozza a titkár, hogy első sorban ezen helyeken indítsa meg az egyesület a szövetkezetek szervezésére irányuló mozgalmat s kérje fel a gazdaköröket, hogy a szövetkezetek szervezésében működjenek közre.

Közgyűlés az indítványt elfogadja s elhatározza, hogy első sorban a Sümegvidéki Gazdakörrel egyetértőleg fogja megkísérlni az állatbiztosító szövetkezet szervezését.

IX.

Mig a megye legnagyobb részében a szőlőfelújítás befejezettek tekinthető, addig a Göcsejben a szőlőfelújítás nagyon lassu léptekkel halad, azt mondhatni a kezdet kezdetén van. Oka ennek az, hogy a szőlőjuttással, vagyis a felújítás elemi feltételével még nincsen tisztában ma sem az ottani lakosság.

Tekintettel arra, hogy a szőlők felújítását ma a más vidékről hozott drága, ugynevezett szőlő-ajtókkal végezteti a lakosság, szükségesnek látszik, hogy a Novai Gazdakör megkeresése alapján Nován és Tárnokon egy-egy szőlőajtási tanfolyam szerveztessék.

A tanfolyamhoz szükséges költségek engedélyezése végett a földművelésügyi kormányhoz felterjesztés tétetett.

Titkár javasolja, hogy a költségek engedélyezése esetén az egyesület szervezze a tanfolyamokat.

Többek hozzászólása után közgyűlés elhatározza, hogy a tanfolyamot szervezteni fogja.

X.

A Novai Gazdakör megkeresésére felterjesztésben kéretett a földművelésügyi kormány, hogy 80—90 kisgazda tanulmányi kirándulásának költségeihez 1000 korona állammegálllyal járuljon hozzá.

A tanulmányi kirándulás Kisbérre és Bábolnára lenne szervezve, melyben a Novai Gazdakör kisgazdái vehetnének részt.

Titkár előterjeszti, hogy amennyiben a földművelésügyi kormány a költségeket engedélyezi, szervezze az egyesület megbízottja által a kirándulást.

Közgyűlés az előterjesztést elfogadja s a tanulmányi kirándulás szervezésével az egyesületi titkárt megbizza.

XI.

Az Országos Tenyészállatkiállítás Rendező Bizottsága kéri az egyesületet, hogy a „Gazdasági Egyesületek díja”-hoz adományával járuljon hozzá.

Közgyűlés az állatdíjazás céljaira 50 koronát megszavaz s egyúttal utasítja a pénztárt, hogy külön utalványozás nélkül fenti összeget folyósítsa.

XII.

Titkár előterjeszti, hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kezdeményezésére mozgalom indult meg, hogy a gazdasági egyesületi titkárok nyugdíjának ügye rendeztessék.

A kérdés egy nyugdíjbiztosítás keretében lenne megoldható akkép, hogy a nyugdíjbiztosításhoz a földművelésügyi kormány évi 200 K segélydíjjal járulna hozzá biztosított egyénenként, míg a gazdasági egyesületek és a biztosítottak évente a fizetés 6—6⁰/₁₀-át fizetnék a nyugdíjbiztosításra.

Kéri az egyesületet, hogy bár ezen személyes ügynek tekinthető ügyet előterjeszteni kénytelen volt, méltóztassék afelett mint nem személyes ügy felett határozni.

Többek hozzászólása után közgyűlés a kérdés felett szavazást rendelve el, szótöbbséggel elhatározza, hogy az egyesületi titkár nyugdíjbiztosításához 6⁰/₁₀-kal hozzájárul.

XIII.

Titkár jelenti, hogy új tagokul jelentkeztek Kövess Jenő és Mezriczky Jenő.

Kilépésüket szabályszerűen bejelentették Lutter Béla, Stern Mór fia, Gallubich Lajos.

Szabálytalanul, tehát az alapszabályok szerint el nem fogadható módon jelentették be kilépésüket: Polnisch Árpád, Gyulakeszi, Káptalan-tóti, Gulács, Badacsonytomaj, Szigliget.

Tagsági ciklusuk lejártakor való kilépésüket bejelentették: Tapolca, Pula, Petend, Taliándörögd, Vigánt.

Közgyűlés a bejelentést tudomásul veszi, a szabályszerű bejelentéseket elfogadja, míg a szabálytalanul bejelentett kilépésekre vonatkozólag elrendeli, hogy az érdekeltekkel közöltesék, miszerint bejelentésük az alapszabályok értelmében el nem fogadható.

XIV.

Titkár jelenti, hogy az egyesületi házfelügyelő lakásában a takaréktüzhely elromlott, ujjal pótl

landó. A helyreállításához szükséges körülbelül 50 koronányi összeg.

Közgyűlés a bejelentést tudomásul veszi s a pótlást elrendeli.

XV.

A múlt évi november hóban tartott közgyűlés akként határozott, hogy D. Horváth Győző kérvénye, melyben az egyesület tulajdonát képező külső kert eladását kérelmezte, a legközelebbi közgyűlés tárgysorozatába felvéttessék s tárgyalassék.

Mintogy nevezett időközben elhunyt, a kérelem tárgytalanná vált.

Időközben a megyei tejszövetkezetek akként határoztak, hogy Zalaegerszezen vajtermelő központot létesítenek. A vajtermelő központ helyül a volt vásárteret, mint e célra legalkalmasabbat választották. Zalaegerszeg város ezen területet, mely 2860 négyszöglet tesz ki, hajlandó lenne az egyesület 3078 négyszögöl kiterjedésű telkével elcserélni, melyre utcarendezési szempontból ugys szüksége van.

Mintogy a vajtermelő központnak Zalaegerszezen való létesítése attól függ, vajjon ezen terület megkapható-e, előadó titkár kéri a közgyűlést, hogy az esetleges birtokcsere és annak mikéntje felől határozni s egyúttal kimondani sziveskedjék, hogy a szükséges területet mily feltétel mellett volna hajlandó a szövetségi vajtermelő központ részére átengedni.

Közgyűlés a bejelentést tudomásul véve, Árvay Lajos alispán, Koller István egyesületi alelnök és Szily Dezső igazgató választmányi tag urakat kéri fel, hogy a kérdést helyszíni szemle alapján tanulmányozni s az eredményről esetleg egy rendkívüli közgyűlésen beszámolni sziveskedjenek.

XVI.

Földművelésügyi minster leiratban tudatja, hogy Pataki Béla nagybányai lakost a dunántúli kerületre, Pápa székhellyel, méhészeti vándortanítónak kinevezte.

Tudomásul szolgál.

XVII.

Földművelésügyi minster felhívja az egyesületet, hivatkozással a hazai gépipar pártolására kiadott körrendeletére, hogy a hazai megbízható gépgyárosok címeit a községi és környezőkkel közölje.

Tudomásul szolgál.

XVIII.

Alispáni hivatal átiratilag kérte a múlt évi közgyűlési határozattal ojtási célokra kiutalt 400 koronányi összegből Kotor és Iklód községekben végzett ojtások fedezésére 347.60 korona kiutalását.

A hivatkozott közgyűlési határozat értelmében nevezett összeg az alispáni hivatalnak rendelkezésére boosáttatott.

Tudomásul szolgál.

XIX.

Gróf Eszterházy Sándor uradaima a 46 év óta szolgálatában álló Kovács András erdőőrnek a földművelésügyi minster által való megjutalmazását kérelmezi.

A vármegye főispánjától vett ezirányu felhívás értelmében közgyűlés elhatározza, hogy a megkeresést pártolólag átteszi a vármegye főispánjához.

XX.

Diszel község az általa vásárolt tenyészbika árának az egyesület által való kifizetését és a visszafizetési feltételeknek vele való közlését kérelmezi.

Közgyűlés tekintettel arra, hogy az e célra rendelt alap már igénybe vétetett s tekintettel arra, hogy állami kedvezménnyel kapta a község a bikát, a kérelmet nem találja teljesíthetőnek.

XXI.

Temesvármegyei Gazdasági Egyesület átiratban szólítja fel az egyesületet, hogy a m. kir. államvasutaknál a szállítmányozásnál tapasztalható hiányosságok orvoslása tárgyában a kereskedelemügyi miniszterhez felterjesztést intézzen.

Közgyűlés hasonszellemben való felterjesztésnek a kereskedelemügyi miniszterhez való intézését elhatározza.

XXII.

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége a kiadásában megjelenő „Független Ujság” nagyobb példányszámban való megrendelését és ingyenes szétosztását kérelmezi.

Közgyűlés anyagi eszköz hiányában a kérelmet teljesíthetőnek nem találja.

XXIII.

Hontvármegyei Gazdasági Egyesület átirata az új husvizsgálati törvény rendeleteinek megváltoztatása tárgyában.

Tudomásul szolgál.

XXIV.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete tudatja, hogy az egyesületet két üzletrésszel tagjai sorába felvette.

Tudomásul szolgál.

XXV.

Bácsbodrogvármegyei Gazdasági Egyesület átirata az aszálykároknak adóelengedése céljából való felvételénél gazdasági szakértők alkalmazása tárgyában.

Tudomásul szolgál.

XXVI.

Temesvármegyei Gazdasági Egyesület átirata a nyersolaj kedvezményes fuvardíjának fentartása tárgyában.

Közgyűlés az átiratot tudomásul veszi s további intézkedést ez ügyben nem tesz, mivel egy fennálló rendelet további fentartásának kérelmezését helyénvalónak nem találja.

XXVII.

Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége belépésre szólítja fel az egyesületet.

Tudomásul szolgál.

XXVIII.

Baromfitenyésztők Országos Egyesületének megkeresése a megyei tenyészirány megállapítása és a vizisárnyasok tenyésztésének elterjedése tárgyában.

Közgyűlés a felvilágosító adatok közlését elrendeli.

XXIX.

Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének megkeresése, melyben közölni kéri, ki képviseli az egyesületet.

Közgyűlés az egyesület képviselőjére báró Puthéni Géza egyesületi tagot kéri fel.

XXX.

Szabó Samu és Fia megkeresése a szabadalmát képező takaréktüzhelyek ajánlása tárgyában.

Tudomásul szolgál.

XXXI.

Pacsai Gazdakör, Nagykanizsa város és Járási Gazdakör, Sümegvidéki Gazdakör, Novai Járási Gazdakör az 1908 évi számadásait és az 1909 évi költségvetésüket tudomásul vétel végett be-terjesztik.

Közgyűlés a számadásoknak az egyesületi lapban való közzétételét elrendeli.

XXXII.

„Állategészségügyi Szemle” kiadóhivatala előfizetésre szólítja fel az egyesületet.

Tudomásul szolgál.

Miért

használják a hölgyek előszeretettel a zsirtalan **Ibolya Krémet?**

Mert teljesen ártalmatlan s kiváló hatása. Eltávolítja a szeplőt, pattanást és már rövid ideig tartó használat után üdévé, finommá teszi a bőrt.

Kapható: **Kocsuba Emil** gyógyszerésztárában Zalaegerszezen.

XXXIII.

A m. kir. postatakarékpénztár az újonnan rendszeresített zárt betéti könyvecskéket ajánlja az egyesületi tagok figyelmébe.

Közgyűlés az ismertetésnek a lapban való közlését elrendeli.

XXXIV.

Országos Gazdasági Bank Részvénytársaság tudatja, hogy áruosztályt létesített s a gazdaság szükségleteit a legelőnyösebb módon látja el.

Tudomásul szolgál.

XXXV.

Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete állandó tudósításokat kér az egyesület működéséről.

Megfelelő munkaerő hiányában közgyűlés a kérelmet teljesíthetőnek nem találja.

XXXVI.

"Vas és Gépvásár" kiadóhivatala előfizetésre szólítja fel az egyesületet.

Megfelelő fedezet hiányában a kérelem nem teljesíthető.

XXXVII.

"Budapesti Levelező" kéri, hogy az állandó tudósítói tiszttel bizza meg az egyesület, melynek fejében 50—200 korona évi díjazást kér.

Anyagi fedezet hiányában közgyűlés a kérelmet teljesíthetőnek nem találja.

XXXVIII.

"Biztosítási és Közgazdasági Lapok" előfizetésre szólítja fel az egyesületet.

Tudomásul szolgál.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

Kmft.

Sárközy Viktor sk.,
g. e. titkár.

Hertelendy Ferenc sk.,
g. e. elnök.

Elnöki jelentés.

Tisztelt közgyűlés!

Az 1908. évről mint egy abnormis, a mezőgazdaságra kedvezőtlen, költséget és gondot okozó, kevés eredménnyel járó évről kell beszámolnunk.

Az év elejének száraz fagyos időjárását február és március hónapokban csapadékdúsabb időjárás váltotta fel, mely arra engedett következtetni, hogy az eddig hiányzott téli nedvesség némiképen pótlásával jó eredményt fog az idei termés szolgáltatni.

Sajnos az április, május és június hónapokban beállott abnormis, száraz időjárás a gazdák legszebb reményeit tönkretette.

Az elvetett tavaszi gabonaművek fejlődésükben a szárazság miatt teljesen meg lettek akasztva, úgy hogy tavaszi gabonában a termés teljesen sikertelenné mondható.

Az őszi gabonaművek, melyek elég jó állapotban mentek át a tavaszba, a szárazságot jobban állták s így jó közepes terméseredményt szolgáltatottak.

Ugy a mesterséges, mint a természetes takarmánytermő területek a szárazság következtében nem bírtak jó hozamot adni.

A gyök és gumós növények az augusztus hónapban leesett csapadékot még hasznukra tudták fordítani s elég jó eredménnyel szolgáltattak, azonban az október hónapban beállott fagyos időjárás a kint levő termények egy részét tönkretette.

Az újabban országszerte fellépett burgonya-betegségek megyénkben is sok károsodást okoztak. A levélfodrosodás s a gyűrűs betegség megyénk több részén szintén feltalálható.

Ezen említett betegségek káros hatásukat félő, hogy még csak az 1909. évben fogják teljes

mértékben éreztetni. A kisgazda közönség nem ismerve a betegséget, nem ismerve annak körülményeit, a fertőzött gumók elvetésével kiteszi magát annak, hogy ez évi burgonyatermése teljesen tönkre fog menni.

A szőlőknek a múlt évi abnormis időjárás előnyére szolgált. A májusi hirtelen felmelegedés erősebb fejlődésre készítette a szőlőket, melyek kedvező viszonyok között már június elején virágozni kezdtek. A fejlődés további szakában a száraz meleg szintén kedvezően hatott a szőlő további egyenletes és gyorsabb fejlődésére. Ily kedvező körülmények között a szőlő nagy terméshozamot adott s mellette a minőség sem hagyott semmi kifogásolni valót maga után.

Sajnos a borárok tekintetében nem voltak a szőlősgazdák oly kedvező helyzetben, mint a termésre nézve. A nagyobb termés a gazdák legnagyobb részét készületlenül találta, úgy hogy a leszűretelt mennyiségeket csaknem a termelési áron alul hozták forgalomba. A későbbi időszak lényegesebb változást hozott a must és borárokra nézve, azonban ekkor a forgalom, illetve a kereslet csökkent meg lényegesen.

A kedvezőtlen takarmánytermési viszonyok a gazdák nagy részét arra kényszerítették, hogy felesleges állatállományát eladja. Az ennek nyomán beállott nagyobb mérvű piacra dobása az állatállománynak az árakban valóságos derutot idézett elő.

Az olasz kereskedőknek a vásárokon való megjelenése az árakban némi, utóbb lényegesebb változást idézett elő, azonban ezen körülmény viszont azon veszedelemnek tette ki állattenyésztésünket, hogy a nagyobb mérvű export következtében az utántenyésztésre szolgáló anyag meg fog csappanni s a depecoratio réme fel fogja ütni fejét.

Az állategészségügyi viszonyok az év folyamán elég kedvezőek voltak. Eltekintve a sertésorbánó és sertésvész kisebb nagyobb mérvű fellépésétől, számottevőbb járványos betegség nem uralkodott megyénkben.

A gabona piaci ára nagy fluktuációt mutatott. Végeredményében a termés nagysága az árakban is kifejezésre jutott, vagyis a spekuláció nem érvényesíthette hatását, hanem kifejezésre jutott az árakban a kereslet és kínálat közötti normális viszony.

Mindannak dacára, hogy az árak az előbb említett tényezők következtében lényegesen emelkedtek s dacára annak, hogy a külföldi termés sem ütötte meg a remélt mértéket, a gabonaárak az importparitást nem érték el.

Az 1908. évi őszi vetési munkálatokra eleinte kedvező volt. A nyári kisebb esőzések a földet porhanyóvá és jól megmunkálhatóvá tették. Az első vetések s így főleg a rozsok kedvező körülmények között jutottak a földbe s meglehetősen fejlődésnek indultak. A később vetett gabonaművek, habár többnyire jól megmunkált földbe vették, a beállott szárazság következtében nem fejlődhetek kellőképpen. A vetési időszak vége felé a talaj nedvessége annyira csökkent, hogy a vetési munkálatok sem voltak kifogástalanul végezhetőek s a vetések csak nehezen vagy egyáltalán nem kelhettek ki.

Számos helyen november hó elején az első hó alatt tudtak csak a vetések kikelni.

Az 1908. év őszi a vajpíacon lényegesebb fordulat állott be. Amíg az 1905. évtől kezdődőleg az árak folyton emelkedtek, addig az év őszi az árak rohamosan visszaestek s ezáltal a kereskedőknek sok kárt okoztak, melyeket viszont a szövetkezetek is lényegesen megéreztek.

Az árak ily mérvű hanyatlása mellett belátván a szövetkezetek azt, hogy gyengébb minőségű termelvényeikkel nem állhatják meg a világpíacon helyüket, mozgalom indult aziránt, hogy a termelés tökéletesítése, az áru egyöntetű előállíthatása és jobb értékesíthetése cél-

jából Zalamegyében állíttassék fel egy szövetkezeti vajtermelő központ.

Ami a szociális bajok, melyek az 1906, 1907 években a gazdaságot már már válsággal fenyegették, ez évben nem éreztették hatásukat. A világpíacon beállott pénzdrágulás, a nagyobb üzemek korlátozása, főképp Amerika ipari termelésének reduktiója s a szociális vezérek dia-creditálása a munkásokat józanabb felfogásra ösztönözték.

Egyrészt az Amerikából visszavándorolt munkások csoport, másrészt az izgatásoktól mentes munkákész készségebben állott munkába s a mezőgazdasági munkálatok ez évben minden fennakadás nélkül voltak végezhetőek.

Az 1907 év őszi beállott nagyobb mérvű pénzdrágulás az év folyamán lassan lassan csökkent, míg a nyárra ismételt a normális viszonyok közé jutott a pénzpiac helyzete.

Sajnos a külpolitikai helyzet bizonytalansága következtében a tőke nem mutatott vállalkozásra nagyobb kedvet s így mindazon befektetések, melyek normális viszonyok között eszközöltettek volna, a közgazdaság nagy kárára, elmaradtak.

Az egyesületi élet ez évben sem tüntet fel lényegesebb újítást. A megkezdett irányban haladva, a rendelkezésre álló erőkhöz mérten, oldotta meg egyesületünk a rá háruló teendőket.

A takarmányhiány következtében szükségessé vált takarmányinség-actiót egyesületünk részben szervezte, részben abban tevékeny részt vett. A tapolezai és balatonfüredi járásek kivételével az egész megye területén a gazdasági egyesület látta el az inségactió körül felmerült teendőket s osztotta ki a földművelésügyi magas kormány által percentuális kedvezmény mellett adott takarmányműveket.

A segélyt a gazdaközönség nagy mértékben is igénybe vette, sajnos azonban a kisember részben konzervativizmusa, részben bizalmatlansága következtében nem osztatható ki annyi takarmány, mint amennyire tényleg szükség lett volna. Ugyanis mire a bizalmatlankodók jelentkeztek, a rendelkezésre álló anyagi eszközök kimerülése folytán, már nem részesíthette a földművelésügyi kormány őket a megfelelő segélyben.

Az egyesület által fenntartott áruraktár, mely haszon nélkül, a gazdák jó anyaggal és áruval való ellátását tűzte ki célul, a múlt évben is szép eredménnyel működött. Főképp a szőlősgazdák szükségleteinek kielégítésére fektette a főszűlyt, mivel e téren mutatkozott legszükségesebbnek a működés kiterjesztése.

Az állattenyésztés emelése érdekében az elmúlt évben, a földművelésügyi kormány anyagi támogatásával, a gazdakörök közreműködésével az egyesület 4 állatdíjazást rendezett, még pedig Csabrendeken, Nován, Perlakon és Keszthelyen. Díjazásra az egyesület, a gazdakörök és a megyei takarékpénztárak díjain kívül 2000 korona, összesen pedig 3000 korona adatott ki.

Az állatdíjazások különösen a sümegei és novai járásekben arra vonatkozólag nyújtottak tanúbizonyságot, hogy ezen díjazásoknak az állattenyésztésre lényeges kihatásuk van s az állatállomány szépen fejlődik, illetve a jobb minőségű anyag nagyobb és nagyobb tért hódít.

Az állatdíjazásokon kívül tartott a Nagykanizsai Gazdakör az elmúlt évben egy bikavásárt Nagykanizsán, amelyre mintegy 50 darab bika hajtatott fel, mely felhajtott mennyiség mintegy 40 %-a ott a helyszínén el is adatott. Főképp a gazdasági felügyelőségek vásárolták a köztenyészetek számára itt apaállatokat.

A mezőgazdasági szakképzés, a gazdaság teréni újabb vívmányok, a belterjesebb gazdálkodási módok megismertetése, a lakosság téli foglalkoztatása s munkára tanítása szempontjából úgy az 1908 év első mint utolsó felében tartattak népies előadások és háziipari tanfolyamok. A háziipari tanfolyamok Zalaacsány, Szentmária,

BITUMINA

BITUMINÁVAL fedett tető bemeszelve szép fehér marad és kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen.

BITUMINA RÉGI ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE IS KIVÁLÓAN ALKALMAS.

Csakis védjeggyel ellátott tekercseket fogadjunk el.

Gyári főraktár Zalaegerszeg és vidéke részére: BREINER BENŐ fakeskedésében ZALAEGRSZEGEN.

tiszta bitumenből készített valódi aszfalt tetőlemez tartós, tűzbiztos, szagtalan, kárnyozást vagy egyéb mázolás nem igénylő

tetőfedőanyag

Csabrendek és Nagyréce községekben tartattak meg az 1908 év telén.

Az 1907 év folyamán Muravidén létesült háziipari telep, mely magán vállalkozás ugyan, mind jobban és jobban bevonható a háziipari készítmények értékesítése körüli teendőkhöz, úgy hogy már Turesisén és Szoboticán ennek megbízásából állandó foglalkozás gyanánt üzik a háziipart.

A tél folyamán megtartott tanfolyamok közül a zalacsányi és csabrendeki tanfolyamok valószínűleg ilyen állandó téli háziipari telepekké lesznek átalakíthatók.

A gazdarsági mozgalomok iránt egyesületünk élénk érdeklődést mutatott. Kiküldöttjei által állandóan képviseltette magát az O. M. G. E. és a G. E. O. Sz.-nek gyűlésein.

Az egyesület kebelében mint független szervezők Zalavármegyei Tejszövetkezetek Szövetsége ez évben is hathatósan támogatta az egyes tejszövetkezeteket, melyeknek különösen az őszi beállott válságos időszakban tett jó szolgálatokat.

A szövetkezetek érdekeinek hathatós pártfogása, a termelés terén szükséges változások életbeléptetése, esetleg újabb szövetkezetek alakítása fogja a jövőben is hivatását képezni a szövetségnek.

Az elmúlt évben 8 esetben adott egyesületünk véleményes jelentést a földművelésügyi kormány, 7 esetben a Törvényhatóság és 5 esetben az O. M. G. E.-nek e célból áttett megkereséseire; 15 esetben intézett feliratot a földművelésügyi kormányhoz; 3 esetben intézett átiratot és megkeresést a földművelésügyi kormányhoz, 9 esetben az alispáni hivatalhoz és 7 esetben az O. M. G. E.-hez.

Az elmúlt évben az eddigi szokásoknak megfelelőleg a keszthelyi gazdasági akadémia egy III-ad éves hallgatójának kiadott az egyesület millenáris ösztöndíja.

Beérkezett és elintéztetett 1903 egyesületi, 289 drb. tejszövetkezeti ügyszer. Összesen 2192 ügyszer. Elküldött postai levelek és csomagok száma, egyesületi 3836, tejszövetkezeti 255 drb. összesen 4091 darab postai küldemény.

Az 1908 évben tartott 3 rendes, 4 igazgatóválasztmányi, 3 mezőgazdasági bizottsági ülés.

Az egyesület 1908 évi vezetősége: Diszelnök: Pusztaszentgyörgyi és tetéleni Darányi Ignác dr. Elnök Hertelendy Ferenc főrendiházi tag, főispán. I. alelnök: Koller István földbirtokos. II. alelnök: Bosnyák Géza földbirtokos. Titkár: Sárközy Viktor. Pénztárnok: Fitos Márton. Ügyész: Boschán Gyula.

Zalaegerszeg, 1909 évi március hó 17-én.

Hertelendy Ferenc
g. e. elnök.

Jegyzőkönyv,

felvétel a Zalavármegyei Központi Mezőgazdasági Bizottságának 1909 évi március hó 26-án tartott rendes ülésében.

Jelen voltak Hertelendy Ferenc elnökle alatt: Árvay Lajos, Bosnyák Géza, Csertán Károly, Dezső Béla, Hayden Sándor, Koller István, Malatinszky Ferenc, Mesterházy Jenő, Nagy László, Nagy Pál, id. Stádel János, Szily Dezső, ifj. Tarányi Ferenc dr., Zathureczky Márton bizottsági tagok és Sárközy Viktor m. b. előadó.

Elnök a gyűlést megnyitva felszólítja az előadót a tárgysorozat ismertetésére.

I.

A Magyar Kölesönös Állatbiztosító Társaság programjába felvette a községi állatbiztosító szövetkezetek szervezését.

Az állatbiztosítás módja, a biztosítási feltételek oly előnyök, hogy egy községnek sem szabadna az állatbiztosító szövetkezet szervezésétől eltekinteni.

Tekintettel az ügy nagy fontosságára és közgazdasági jelentőségére, szükségesnek látszik ezen szövetkezetek szervezésére a kellő lépéseket megtenni.

Mint hogy a mezőgazdasági bizottságok, gazdasági egyesület és gazdakörökön kívül első sorban a községi közigazgatási tisztviselők hivattak az eszmének a gazdaközönség soraiban való terjesztésére, előadó indítványozza, kéréssek fel a vármegye alispánja, hogy a mezőgazdasági bizottság által rendelkezésre bocsátandó adatok alapján hívja fel a községi és körjegyzők figyelmét az állatbiztosító szövetkezetekre s utasítsa azokat, hogy minden ilyen irányú mozgalmat a leghathatósabban pártfogoljanak.

Amennyiben pedig kilátás lenne arra, hogy rövid időn belül ily szövetkezet szervezhető lenne, jelölje meg a bizottság már most azon helyeket, ahol a szövetkezetek szervezését szükségesnek találja.

Árvay Lajos alispán tudatja, hogy a közigazgatási tisztviselők a vármegyei hivatalos lapban már felszólították, hogy tőlük telhetőleg mozdítsák elő a községi állatbiztosító szövetkezetek szervezésének ügyét.

A bizottság elhatározza, hogy a járási mezőgazdasági bizottságokat s a gazdaköröket az eszme propagálására felkéri. Együttal felkéri a gazdasági felügyelőséget s az állatbiztosító szövetkezetet, hogy a biztosítási módozatot ismertesék s a szövetkezetek szervezésénél közreműködjenek.

II.

Az apaállatok vizsgálati módjának megváltoztatása tárgyában a bizottság 1908 év folyamán felterjesztést intézett a földművelésügyi kormányhoz. Az onnan vett utasítás értelmében javaslat terjesztendő e tárgyban a Törvényhatóságához, amely hivatva van ez ügyet szabályrendelileg elintézni.

A javaslatra vonatkozólag, miután szükséges, hogy az egész gazdaközönség érdekei abban kifejezésre jussanak, előadó kéri a bizottság határozatát.

Csertán Károly felszólalásában kinyilatkoztatja, hogy az annak idején tett indítvány nem az apaállatok, hanem a tenyészállatok vizsgálati módjának megváltoztatására vonatkozott.

Bizottság ennek alapján elhatározza, hogy átir a Törvényhatóságához s a tenyészállatok eddigi vizsgálati módjának olyképeni megváltoztatását kéri, hogy a tenyészállatvizsgálat ne azok egy helyre való összehajtásával, hanem udvaronként eszközöltessék.

III.

A m. kir. Gazdasági Felügyelőségtől vett felhívás alapján a bizottság, a gazdasági egyesülettel egyetértőleg, a földművelésügyi kormányhoz az 1909 évi állatdíjazások programját felterjesztette. A tervezet szerint az 1909 évben Kiskomárom, Zalalövő, Letenye, Pöcsa és Szentgrót községekben tartatnék állatdíjazás.

Előadó kéri a tervezet tudomásulvételét és az ahhoz költségvetés szerinti való hozzájárulást.

Bizottság a tervezetet helyeslőleg tudomásul veszi.

IV.

Nemes fajbaromfiak terjesztése céljából előadó javasolja, hogy Balaton-Magyaród és Zalaapáti községekben indítson a bizottság mozgalmat s ennek alapján kérelmezze a földművelésügyi kormánytól a nemes fajbaromfi tenyészállatok engedélyezését.

Bizottság az előadói javaslatot elfogadja.

V.

A szarvasmarha- és sertéstenyésztésről alkotott megyei szabályrendelet 10-ik §-a értelmében a járási mezőgazdasági bizottságok által teljesített apaállatvizsgálatok alkalmából hozott határozatok elleni fellebbezések elintézésére,

illetve a felülvizsgálatra a vármegyei központi mezőgazdasági bizottság küld ki járásonként, illetve rendezett tanácsú városokként 2-2 tagot, kiknek meghallgatása után a vármegye alispánja a fellebbezés tárgyában végérvényesen dönt.

Előadó a vármegye alispánjának megkeresése alapján kéri a bizottságot, hogy a szakértőket járásonként megnevezzék s ezek névsorát az alispáni hivatalhoz beterjesztetni sziveskedjék, hogy szükség esetén a felülvizsgálatra felkérendő szakértők névjegyzéke rendelkezésre álljon.

A bizottság az Elnökséget megbizta a névsor összeállításával s annak az alispáni hivatalhoz való beterjesztésével.

VI.

Mint hogy a bizottság mult évi költségvetésének ügye még ez ideig sem nyert elintéztést s mint hogy ezáltal — anyagi eszközök hiányában — a bizottság működésében korlátozva van s számításait sem terjesztheti jóváhagyás végett a Törvényhatóságához és földművelésügyi kormányhoz, előadó kéri a bizottságot, hogy amennyiben azt jónak látja, a bizottság pénzügyi dolgainak rendezése végett forduljon felterjesztéssel a belügyministeriumhoz.

Árvay Lajos alispán tudatja, hogy az ebadóalaprak mikénti felhasználására vonatkozó megyei határozatok eddig elintéztést nem nyertek, miért is a mult évi őszi törvényhatósági közgyűlés alkalmából ezekre vonatkozó együttes határozatot hozott s jóváhagyás végett a belügyministeriumhoz felterjesztetett. Az ügy valószínűleg most már véglegesen s rövid időn belül rendeztetni fog.

Bizottság az előadottak alapján szükségtelennek tartja, hogy a belügyministeriumhoz e tárgyban felterjesztés intéztessék.

Több tárgy nem lévén elnök a gyűlést bezárja.

Kmf.

Sárközy Viktor
m. b. előadó.

Hertelendy Ferenc
m. b. elnök.

Jegyzőkönyv,

Felvétel a Zalaegerszegi a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület 1908 évi pénztári számadásának megvizsgálására kiküldött számvizsgáló bizottság által 1909 évi február hó 20-án megtartott gyűlésben.

Jelen voltak Csutor János számvizsgálóbizottsági elnök elnökle alatt Malatinszky Ferenc, Oltay Guidó, Szücs Dezső számvizsgáló bizottsági tagok, Fitos Márton pénztárnok, Sárközy Viktor egyesületi titkár.

Elfoglaltságuk miatt való kimaradásukért id. Stádel János számvizsgálóbizottsági tag és Boschán Gyula egyesületi ügyész magukat kimentették.

I.

Az 1908 évi pénztári számadás megvizsgálataván, az 1907 évi pénztári maradvánnyal együtt (53615.95 K) volt az egyesületnek az 1908 évben: Bevétel 63910.12 K, kiadása 10245.62 K, maradvány 53664.50 K, száz ötvenháromezerhatszázhatvannégy korona 50 fillér, mely összegből a Zalamegyei Központi Takarékpénztár által kiállított 207 számú takarékpénztári könyvben 17213.11 K, a Zalavármegyei Takarékpénztár Részvénytársaság által kiállított 109 számú takarékpénztári könyvben 17041.60 K, a Zalaegerszegi Takarékpénztár Részvénytársaság által kiállított 13935 számú takarékpénztári könyvben 17559.35 K és végül 1850.44 K készpénzmaradványban találtak.

A számadás egyes tételei az igazolásul szolgáló okmányokkal és nyugtákkal a bizottság részéről összehasonlították és azok a számadásokkal mindenben megegyezőnek találtak. Ezek után a bizottság a főkönyvet a mellékönyvekkel összegegyeztetette, valamint ezen köny-

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánva:

Mint hogy értéktelen utánzatokat is látnak, kérem mindenképp
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sv.)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegeskötet 4.— korona.

vek tételeit egyenkint összegezván a pénztári számadást teljesen reudben találta.

Az egyesületi pénztáros a takarékpénztári könyvecskéket és készpénzkészletet a bizottságnak bemutatván, azok a könyvekben kitüntetett tételekkel teljesen megegyeztek; melyek után a számvizsgálóbizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy az 1908 évi számadásokra nézve Fitos Márton pénztárnoknak a felmentvényt a szokásos fenntartással adja meg.

II.

Az egyesület vagyoni állapota 1908 évi december hó 31-én.

1. Pénzkészlet a pénztárban 1850.44 K. 2. 3 darab takarékpénztári könyvben elhelyezve 51814.06 K. 3. Alapítványi kötvényben 400 K. 4. Kötvénykamat hátralék 241.34 K. 5. Ingatlanok beszerzése 36000 K. 6. Orsz. Központi Hitelszövetkezet 463 sorozat 09 számú alapítványi részjegye 1000 K. 7. Könyvtár értéke 240 K. 8. Tagdíj hátralék 3780.50 K. 9. Tenyészalapot követelése 764.68 K. 10. Vármegyei Központi Mezőgazdasági Bizottság tartozása 850 K. 11. Boscán Gyula ügyésznél állampapír 208 K. Összesen: 97149.02 K.

III.

Az egyesület követeléseinek behajtására javasolja a bizottság: 1. Baranyay Elek elleni 400 K alapítványi követelés behajtassék. 2. A tagdíjhátralékosoknál javasolja a bizottság, hogy az alant kitüntetett hátralékosoktól a tagdíjak behajtatassanak, u. m. Bozay Pál 40 K, Ferenczy József 40 K, Horváth Antal 52.50 K, Horváth István basa 50 K, Kustán község 40 K, Kohn és Wirth 40 K, Lengyel Bernát 50 K, Németh Jenő 60 K, Obersohn Mór 50 K, Polgár Jenő 50 K, Skublies Imre 100 K, Strausz Sándor 40 K, Uliessi Károly 40 K, Weisz Miksa 50 K, Zsiga Mihály 50 K, Bottornya 80 K, Badacsonytomaj 40 K, Zalagógónfa 40 K, Lenti 60 K, Pacsa 40 K, Zalazentgrót 40 K.

A tagok sorából törlendő Horváth Vince, egyúttal 60 K tagdíjhátraléka behajthatatlanság miatt szintén törlendő. Kámán Ferenc 50 korona tagdíjhátralékát a bizottság szintén törlendőnek javasolja, miután a tagsági kötelezvény nem az ő nevére, hanem a Bak községi urbéresekre nevére állított ki s ezek nevében írta a kötelezvényt alá.

Javasolja a bizottság, hogy a Baranyay Ödön és Ebergényi Gizella elleni tenyészalapot követelések szintén behajtatassanak.

Végül pedig a Zalaegerszeg város által megvetett és eddig ki nem fizetett villanytelep telkének árát, hátralékos kamataival együtt, szintén behajtatni javasolja a bizottság.

IV.

A számvizsgálóbizottság az 1909 évi költségvetést a következőkben terjeszti elő:

Bevétel: 1. Pénzkészlet a pénztárban 1850.44 K. 2. Tagdíjakból 4000 K. 3. Hátralékos tagdíjakból 1000 K. 4. Takarékpénztári kamatok 2350.69 K. 5. Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság által fizetendő jutalék 1000 K. 6. Egyesületi kert bére 170 K. 7. Áruraktár utáni jutalék 300 K. 8. Az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet alapítványi részjegyének kamata 50 K. 9. A Központi Mezőgazdasági Bizottság tartozása 850 K. Összesen: 11571.13 K.

Kiadás: 1. Titkár fizetése és lakbére 3000 K. 2. Pénztárnok fizetése 600 K. 3. „Zalamegye”-nek mint hivatalos lapnak átalány 1000 K. 4. Postaköltség 400 K. 5. Iroda fűtés és világítás 300 K. 6. Állatdíjazásokra 600 K. 7. Irodaszerek és nyomtatványokra 300 K. 8. Ösztöndíj 200 K. 9. Gazdaköröknek tagsági járulék 150 K. 10. Utiköltségekre 800 K. 11. G. E. O. Sz.-nek tagdíja 200 K. 12. Szaklapok és könyvek 100 K. 13. Írógép törlesztése 234 K. 14. Adó 120 K. 15. Előre nem látható kiadásokra 300 K. Összesen: 9654 korona.

Az 1908 évi áruraktári jutalék a számadások megvizsgálásáig még nem folyt be, az csak a részgálccal való leszámolás után fog folyósíthatni. Számvizsgáló bizottság az állampapír hollétéről felvilágosítást kér.

Végül javasolja a számvizsgáló bizottság, hogy a Zalavármegyei Nemesi választmány ismételt kerestessék meg az évi 600 korona segélyösszeg újból való folyósítása végett.

Egyéb tárgy nem lévén elnök az ülést bezárja. Kmf.

Csutor János
számv. b. elnök.

Oltay Guidó
számv. b. tag.

Fitos Márton
g. e. pénztárnok.

Malatinszky Ferenc
számv. b. tag.

Szücs Dezső
számv. b. tag.

Sárközy Viktor.
g. e. titkár.

Gazdakörök számadásai.

A pacsai járási gazdakör 1908 évi bevétel: pénztármaradvány 1769 K 60 f; — a földművelési miniszter adománya Pötréte község részére beszerzendő szelelő rostára 200 K; — ugyanannak adománya Alsórajk község részére beszerzendő hidmérlegre 200 K; a Zalavármegyei Gazdasági Egyesülettől kiutalt tagsági jutalék és állatdíjazási költség 665 K; — Pacsa és vidéke hitelszövetkezetnél elhelyezett tőke kamatai 104 K 05 f; — összesen 2938 K 65 f. — **Kiadások:** Pötréte és Alsórajk községek részére kiutalt államsegély 400 K; — Hahót község tagsági díjának visszatérítése az anyaegyesülethez 20 K 12 f; — bádigos számla kiegyenlítése 14 K; összesen 434 K 12 f; pénztári maradvány 2504 K 53 f.

A pacsai járási gazdakör 1909 évi költségvetéséről. **Bevétel:** pénztári maradvány 2504 K 53 f; — anyaegyesülettől rendes tagok után 100 K; — községek hozzájárulása 120 K; — kamatok 100 K, összesen 2824 K 53 f. — **Kiadások:** Pötréte község részére egy rosta és 1 trieur 220 K; — irodaszerekre 30 K; — előre nem látható kiadások 100 K; összesen 350 K. Remélhető maradvány 2474 K 53 f.

A sümegvidéki gazdakör 1908 évi számadása. **Bevételek:** 1907 évi maradvány 910 K 73 f; — a Sümegi Takarékpénztártól állatdíjazásra 30 K; — államsegély 800 K; — az anyaegyesülettől csemetékre 69 K 23 f; — a földművelési miniszteriumtól gépekre 400 K; — betétkamatok 34 K 78 f; — a járási gazdaszövetség adománya 49 K 36 f; — tagdíjakból 618 K; — az anyaegyesülettől 182 K; összesen 3094 K 10 f. — **Kiadások:** rosta szállításáért 3 K 71 f; — gépek biztosítása 12 K 79 f; — rostáért 74 K 80 f; — O. M. Sz. G. egyesületének 9 K 12 f; — nyugtábelvétel 2 K 50; — az anyaegyesületnél fenállott adósságra 708 K 22 f; — csemeték ára, szállítási és szétosztási költsége 69 K 23 f; — az O. M. G. E. tagdíja 40 K 12 f; — 3 drb töltőgőze 120 K; — rostaszállítások, kieserelés, javítás 53 K 65 f; — nyugtábelvétel 1 K 26 f; — fuvar 10 K; — gépjavítás 6 K 20 f; — állatdíjazás költségei Csabrendeken 196 K; — gépjavítás 7 K 24 f; — titkár tiszteletdíja 200 K; — nyomtatványok stb. 59 K 60 f; — postadíjak 35 K 56 f; összesen 1590 K; — maradvány 1504 K 10 f.

A novai járási gazdakör 1908 évi számadása. **Bevétel:** pénztármaradvány 519 K 43 f; — gazdaköri tagdíjakból 442 K; — betétkamat 21 K 15 f; — Stádel gépgyártól 12 K 90 f; — részgállicból 575 K 10 f; összesen 1570 K 58 f. — **Kiadások:** jutalomdíjak állatdíjazáskor 150 K; munkásoknak 19 K 60 f; — állatdíjazási költségek 10 K 06 f; — jegyző tiszteletdíja 50 K; — részgállicért 571 K 90 f; — postadíj és fuvar 15 K 62 f; bélyegző 7 K 95 f; összesen 825 K 13 f; maradvány 745 K 45 f.

Vagyongkimutatás. Pénztári maradvány 745 K 45 f; tagdíj hátralék 721 K; leltár értéke 1033 K 20 f; összesen 2499 K 65 f.

A Nagykanizsa város és járási gazdakör 1908 évi számadása. **Bevételek:** pénztári maradvány 890 K 89 f; — tagdíjak után az anyaegyesülettől 338 K; — pártoló tagok díja 368 K; — nyugtahiány megtérítés 4 K; — bikavásárból 32 K; — Vizlendvay Sándor elnök ajándéka 25 K; — fuvarmegtérítés az anyaegyesülettől 24 K; szénkénegraktár után 50 K 60 f; — biztosítási jutalékok 79 K 01 f; — betétkamat 26 K 33 f; — összesen 1837 K 83 f. — **Kiadások:** az O. M. G. E. tagdíja 34 K; — „Zala” tiszteletdíja 30 K; — nyomtatványok 15 K; — postaköltség 38 K 59 f; — irodai cikkek 5 K; — bikavásár költségei 55 K 68 f; — személyi díjazások és fuvarok 32 K; — „Népbarátja naptárakért 38 K; — szénkénegraktári felesleg a kezelőnek 50 K 60 f; biztosítási

jutalékok 39 K 51 f; — maradvány 1499 K 45 f.

Költségvetés 1909 évre. Bevételek: maradvány 1499 K 45 f; — rendes tagok után 300 K; — pártoló tagdíjhátralék 262 K; — 1909 évi pártoló tagsági díjak 374 K; — tenyészállatvásárlásból 40 K; — adományokból 50 K; — jutalék a „Gazdak Biztosító Szövetkezetétől” 40 K 55 f; betétkamat 34 K; — összesen 2600 K. — **Kiadások:** O. M. G. E. tagdíja 24 K; — nyomtatványok és hirdetések 100 K; — tiszteletdíjak 60 K; — helyiség bére 120 K; — irodaszerek 5 K; — postaköltség 41 K; — beszerzések és kiállítás költségek 150 K; — be nem folyó tagdíjak 300 K; — előre nem látható kiadások 100 K; remélhető maradvány 1700 K.

A burgonya és takarmányrépa műtrágyázása.

Az idei tavaszi takarmányhiány és a rossz termés általánosan sok gazdát arra kényszerített, hogy jószágállományát csak a legszükségesebbre redukálja. Ennek természetes következménye, hogy a kevés istállótrágya előállítására folytan sok gazda a burgonya és répa földjeit nem képes kellően megtrágyázni, melynek következménye azután gyöngye termés. Mivel az istállótrágya ugyanis mindig szűken van, a trágyázás elmaradása a jövőben is megboszulná magát. Azok a gazdak tehát, akik nem rendelkeznek annyi istállótrágya felett, amennyi a burgonya és répa földek trágyázására szükséges, csak saját érdekében cselekszenek, ha annak pótlására műtrágyát alkalmaznak. Az annál is inkább érthetőbb, miután a növények nagyon gyöngye gyökérrzel birnak és csak az esetben szolgálnak megfelelő terméssel, ha könnyen felvehető tápanyagok, elegendő mennyiségben állanak rendelkezésükre. A kérdés csak az, hogy hogyan kell a trágyázást keresztül vinni?

Miután a gazdaságok legnagyobb része forgóba van osztva, a földek mindig csak egy bizonyos idő letelte után lesznek trágyázva. Ha azonban az istállótrágya hiánya miatt ez nem volna lehetséges, úgy trágyázatlanul maradnak, míg a sor megint rájuk kerül és a következő évben a trágyázandó területből csak egy részt lehetne rendesen megtrágyázni, vagy ha az egész terület lesz megtrágyázva, úgy természetesen nem kapja meg a megfelelő mennyiséget. Természetes, hogy ilyen gazdálkodás mellett a földek idővel gyöngyök lesznek, aminek következménye megint kisebb termés.

Nézetem szerint a gazda akkor cselekszik helyesen, ha a rendelkezésére álló istállótrágyával lehetőleg az egész trágyázandó területet megtrágyázza, esetleg csak féltrágyával, mert e mennyiség is kedvező hatással lesz a talaj fizikai tulajdonságaira. A hiányzó tápanyagokat azonban műtrágyával kell pótolni és ez esetben a szokásos műtrágya mennyiségek kétharmadát vagy felét kell alkalmazni. Másképp áll a dolog, ha a burgonya vagy répa föld egyáltalán nem kap istállótrágyát. Ez esetben a műtrágya pótolja az istállótrágyát, amiért is annyi műtrágyát kell alkalmazni, amennyi szükséges, hogy a növények tápanyag szükségletét kielégítsük és azáltal a következő termést biztosítsuk.

Ami az alkalmazandó műtrágya mennyiségét illeti, nem lehet általánosan érvényes számokat adni, mert ez a talaj összetételétől, az elővetemény és az előzetes trágyázástól függ. Minden esetre azonban jó erőben levő talajon kevesebbet kell alkalmazni, mint gyöngye vagy elszegényedett talajon, mivel nem minden talaj, mely az ugynevezett jó talajok közé tartozik, tényleg jó talaj is. Ez utóbbi rossz művelés és hiányos trágyázás által tápanyagokban sokszor szegényebb, mint az ugynevezett könnyű talajok. Játka szerint 60–70 q burgonya termés kat. holdankint középtermésnek mondható és jó erőben levő talajon ez 80–100 q tokozható. Cserhádi szerint jó esztendőben a termés 150 q-ig emelkedhetik. Az ily termések természetesen csak oly esetben érhetők el, ha a viszonyoknak megfelelő feleslegét választjuk és azt megfelelő művelésben rézesztjük.

Természetes dolog, hogy a nagyobb termés nagyobb tápanyag mennyiséget is igényel. 80 q termés körülbelül 50 kg. kálit, 15 kg. foszfor-savat és 30 kg. nitrogént von el a talajból. 100 q istállótrágya pedig körülbelül megfelel a

burgonya tápanyag szükségleteinek, ha az egész mennyiség azonnal rendelkezésre állana. Ez azonban nem úgy van, mert az istállótrágyában levő tápanyagoknak előbb a növény által felvehető alakba kell átalakulniok, amiért is az első évben nem érvényesül az egész mennyiség. Ez esetben célszerű tehát, ha a szükséges tápanyagok felét műtrágyával boosátjuk a burgonya rendelkezésére. 50 kg. 40% kálsó és 75 kg. szuperfoszfát lesz a megfelelő mennyiség. Másképp áll a dolog, ha semmi istállótrágyát nem alkalmazunk és ez esetben a tápanyagok egész mennyiségét műtrágyával kell pótolni és mivel ezeknek egy részét a talaj visszatartja, valamivel többet kell adni, mint amennyit a növények szükségelnek.

Kat. holdankint körülbelül 100—150 klg. 40% kálsó, 170—225 kg. szuperfoszfát és 75—100 kg. chilisálétrom vagy kénsavas ammóniak lesz a megfelelő mennyiség.

Takarmányrépa alá, melyből egy 300 q termés, mely jó közepetértsnek mondható, átlag kat. holdankint 84 kg. kálit, 36 kg. nitrogén és 18 kg. foszforsavat igényel, kat. holdankint 100—200 kg. 40% kálsó, 100—200 kg. szuperfoszfát, 100—200 kg. chilisálétrom vagy kénsavas ammóniakot kell alkalmazni. Mivel e növény oly sok tápanyagot igényel, célszerű lesz még az esetben is káli és foszforsavtrágyát alkalmazni, ha egy kat. holdra 200 q istállótrágya esik. Számtalan kísérlet bizonyítja, hogy ezeknek alkalmazása a termést, talajféleség különbség nélkül, jelentékenyen fokozta.

Amint már mondvá volt, az alkalmazandó műtrágya mennyiségére nézve általánosan érvényes számok nem adhatók, mert az különböző körülményektől függ. A gazda tehát saját érdekében cselekszik, ha kísérletek által meggyőződik arról, hogy melyik trágyaféle, illetőleg változat és mely mennyiség jövedelmez neki legjobban.

H. H.

A m. kir. Postatakarékpénztár felhívása.

A m. kir. Postatakarékpénztár Igazgatósága a zárt betétkönyvecskék megkedveltetése céljából a következő átiratot intézte a Gazdasági Egyesületnek:

A m. kir. postatakarékpénztár az államnak azon intézete, amely első sorban az alsóbb néposztályok takarékosági hajlamának s ez által anyagi boldogulásának és jólétének fejlesztésére, emelésére törekedett s minden alkalmat és módot megragadva azon van, hogy ezen céljának minél hathatósabban megfelelhessen, ez év folyamán ügykörét egy új intézménnyel, a zárt betét- és járadékkönyvecskék intézményével bővítette.

A takarékoság fejlesztésének ezen újabb hatalmas eszköze lényegében úgy határozható meg, hogy a betevő zárt betétkönyvecskére elhelyezett betétösszegek felmondásának jogáról egyelőre meghatározott feltétel teljesüléséig önként és visszavonhatatlanul lemond. A választható feltételek a következők: 1. nagykorúság esetére, 2. férjhez menetel esetére, 3. katonai szolgálat esetére, 4. meghatározott időre és 5. számszerűleg meghatározott összeg erejéig. A zárttá nyilvánítás kiterjedhet a betét után járó kamatokra is.

Nagyfontosságú előnyöket nyújt ez az újítás különösen a társadalom első sorban keresetre és takarékoságra utalt elemeinek akkor, midőn megvédi egyrészt a betevőt a megtakarított összegek elfecsérlése ellen, másrészt biztosítja arról, hogy a zárt betétkönyvecske váltásakor kitűzött célját még akkor is elérje, ha később jó szándékát megváltoztatná, kitartását elveszítene s ezzel reá nézve az ingyenes biztosítás egy nemét fogja megvalósítani. Ami pedig a kamatlábat illeti, arra nézve megjegyezzük, hogy a postatakarékpénztár a zárt betétkönyvecskék tulajdonosainak a rendes betéteknél számított kamatlábnál magasabb kamatoztatás előnyét nyújtja és pedig ezen magasabb kamatoztatásnak a mindenkori kamatlábnál legalább is $\frac{1}{2}$ %-al többet kell kitennie.

Ezek mellett a t. Cim figyelmét már most azon kiváló előnyökre óhajtandók felhívni, melyeket ezen áldásos intézmény különösen a gazdasági munkásokra és cselédekre, de magukra a munkaadókra nézve magában rejt.

Tagadhatatlan, hogy serkentő és buzdító hatással volna az a komoly munkásságra, ha munkaadója akkor, midőn felfogadja, oly irányu biztosítást nyújtana, hogy akár a tiszta jövedelem-

ből, akár keresményén felül még hetenként—havonként bizonyos összeget tesz félre számára, amelyet így egy bizonyos tekintélyesebb összegig emelkedve 10 vagy több évi szolgálat után kapna csak meg, avagy pedig a munkaadó lekötne részére idő feltétellel jutalomként bizonyos összeget, hasonlóan a mai, az egyes ministeriumok részéről adott ipari és gazdasági munkásjutalmakhoz s így annak tudatában dolgoznék, hogy bizonyos idő múlva munkabéréen felül még jutalomban is részesül.

E szerint tehát különösen a meghatározott idő és összeg feltétele volna az, mely e téren különös sikerrel alkalmazható lenna. S a betétkönyv váltásának megvalósítása oly módon volna a legegyszerűbben keresztülvihető, hogy a munkaadó mint befizető a jutalmot kitűzött összeget egy összegben helyezné el meghatározott idő pl. 10 év feltételével, annak kikötése mellett, hogy ezen idő eltelté után a betétkönyv sorsa fölötti rendelkezési jog az illető munkásra fog szállani; vagy pedig akként, hogy a munkaadó egyszerre csak egy minimális összeget, pl. 10 K helyezné el a betétkönyvecskére s azt meghatározott összeg, mondjuk 200 K eléréseig szóló feltétellel nyilvánítaná zárttá.

Visszont a munkaadó érdeke is biztosítva lenne az által, hogy mint befizető a munkásnak szolgálatból kiállása vagy bármely más az egymás között történt megállapodást felbontó ok esetén a betét felett való rendelkezési jogát el nem veszíti.

Bőségesen kárpótolná ezért a csekély anyagi áldozatért a munkaadót azon kedvező állapot elérése, hogy addig az ideig állandó, jó munkásai lesznek, kikre mindenkor bizton számíthat.

Midőn tehát mindezek alapján a t. Cimnek szíves figyelmébe ajánljuk a zárt betétkönyvecskének valóban áldáshozó intézményét, egyuttal felkérjük, hogy annak fejlesztésében a már kifejtett hazafias és gazdasági cél érdekében saját hatáskörében közreműködni sziveskedjék.

I. A zárt betétkönyvecskékről. 1. Mi a zárt betétkönyvecske? A m. kir. postatakarékpénztár által kiállított oly betétkönyvecske, a melyből az elhelyezett betétösszeg — a betevő (a befizető) írásban nyilvánított kívánsága folytán — mindaddig ki nem vehető, míg az a feltétel, amelyet a betevő (befizető) az első betét alkalmával vagy bármikor utóbb kikötött, be nem teljesedett.

A kikötött feltétel beteljesedéseig tehát a betétösszeg föl nem mondható, viszont addig a postatakarékpénztár sem fizetheti vissza a betétet.

A zárttá nyilvánítás kiterjedhet a kamatokra is, de a betevő (befizető) a kamatfelvezetést fenntarthatja magának.

A zárt betétkönyvecske külső alakjára nézve a többi postatakarékpénztári betétkönyvecskétől csakis abban különbözik, hogy a címlapja és a törzslapja (a melyen a betevő személyi adatai vannak felsorolva) zárt címlappal van ellátva.

2. Mik a zárt betétkönyvecskék előnyei? A zárt betétkönyvecske váltásával első sorban az a nagy előny jár, hogy az ilyen betétkönyvecske nemcsak a megtakarított összegek kamatozó elhelyezésére alkalmas, hanem egyuttal biztosítás jellegével is bír, amennyiben a betevő önmaga részére, vagy mint befizető akár gyermekei, felesége, testvérei vagy egyéb hozzátartozói, akár pedig bármely harmadik személy részére a magyar állam szavatossága alatt álló postatakarékpénztárba betéteket helyezhet el kamatoztatásra abból a célból, hogy a zárt betétkönyvecskére elhelyezett pénzüsszeg csakis egy bizonyos esemény bekövetkezése alkalmával vagy egy bizonyos idő elteltével, vagy ha a betét már egy bizonyos nagyságu összeget ért el, fizetessék vissza a betétkönyv tulajdonosának. Ez által ugyanis a betevő biztosítja önmagát, a befizető pedig azt, aki részére a zárt betétkönyvecskét váltotta, hogy azt a célt, amelynek kedvéért takarékoskodik, el is érte. Így tehát a zárt betétkönyvecske további betétek elhelyezésére nem kötelező díjmentes biztosítás.

3. Ki válthat zárt betétkönyvecskét? A m. kir. postatakarékpénztár minden egyes betevőjének (befizetőjének) jogában áll az önmaga vagy egy harmadik személy részére váltott betétkönyvecskét az engedélyezett feltételek egyikének kikötése mellett zárttá nyilvánítani.

Akiknek már van betétkönyvecskéjük, vagy mint befizetők már váltottak más részére betétkönyvecskét, azok ezt a már meglévő betét-

könyvecskét is zárttá nyilváníthatják és pedig tetszésük szerint akár az egész betétet, akár csak egy részét.

4. Mely feltételek köthetők ki a a betétkönyvecske zárttá nyilvánítása alkalmával? A kikötött feltételek a következők: a) nagykorúság esetére; b) férjhezmenetel esetére; c) katonai szolgálat esetére; d) a zárttá nyilvánítás meghatározott időtartamra; e) és végül meghatározott összeg erejéig.

A feltételek megválasztásánál a következőkre kell ügyelni:

Az egyéni betevő (befizető, járadékkönyvtulajdonos) tehát magánszemély az a—e) alatt felsorolt feltételek közül csak egyet választhat; két vagy több feltétel nem köthető ki.

Bármelyikét is választja az illető, számolnia kell azzal is, hogy az intézmény célja és jellegének megóvása érdekében a postatakarékpénztár ragaszkodni kénytelen a minimális 3 év betartásához.

A jogi személy (egylet, társaság, erkölcsi testület stb.), mint betevő, saját betétkönyvecskéjére nézve csak a d) és e) alatti feltételek egyikét választhatja.

5. Mi a teendője annak, aki zárt betétkönyvet akar váltani vagy a meglévő betétkönyvet zárttá akarja nyilvánítani? A lakásához legközelebb eső postahivatalba megy, ahol ezt a számdékát bejelenti, mire a postahivatal a 154. számú nyomtatványon díj- és bélyegmentesen egy nyilatkozatot állít ki, melyben a betevő (a befizető) bejelenti a postatakarékpénztárnak, hogy a betétkönyvet zárttá nyilvánítja és az előbb felsorolt öt feltétel közül melyiket választja.

6. Mikor mondhatja föl a betevő a zárt betétkönyvecskére elhelyezett betétet? A betevő (befizető) a zárttá nyilvánításról szóló nyilatkozat aláírása után már nem mondhatja föl a betétet mindaddig, míg az általa választott feltétel nem teljesül. De ha a betevő kétséget kizárólag be tudja bizonyítani, hogy az általa választott feltétel nem teljesedhetik be, a postatakarékpénztártól a betétösszeg kifizetését kívánhatja.

7. Mennyi kamatot fizet a m. kir. postatakarékpénztár a zárt betétkönyvecskére elhelyezett betétek után? A postatakarékpénztár a zárt betétkönyvecskére elhelyezett betétek után a takarékbetétekre nézve általában megállapítottánál mindig legalább $\frac{1}{2}$ %-kal nagyobb kamatot fizet.

A zárt betétkönyvekre elhelyezett takarékbetétek kamatlába ezidő szerint 3-6%.

Uj szénkőnegraktár. A földművelési miniszter értesítette a Zalavármegyei Gazdasági Egyesületet, hogy Akaliban bizományi szénkőnegraktárt létesített, amelyet a község kezel.

Szőlőszállító kosarak. A m. kir. földművelési miniszterium hegyvidéki kirendeltsége (Munkács) arról értesítette a Gazdasági Egyesületet, hogy a felügyelete alatt működő kosárfonó szövetség az év telén fehér hámozott füzesszőből mintegy 100000 darab 5—8 kg-os szállítószállító kosarat állítottak elő, amelyek ezrért a huszti, nagyszőlősi vagy beregszászi vasuti állomáson kocsikba rakva 32 koronáért hajlandók szállítani. A hegyvidéki nyírágseprők is jutányosan szerezhették be, amennyiben a Múv. szabványu saját nyéllel négy guzsa kötött nyírágseprüket a hegyvidéki seprükötök a munkási vagy beregilosvai állomásokról darabonként 12 fillérért szállítanak.

Hivatalos rovat.

I.

Az 1894. XII. te. 50. §-a alapján felhívom a város határában levő birtokosokat s fa tulajdonosokat, hogy a fákon a gyümölcstermést veszélyeztető hernyókat nyers petróleumba mártott s hosszú fanyélre erősített szivaccsal, vagy ronggyal haladéktalanul s napról napra pusztítsák, nemkülönben a folyó évben szintén tömegesen jelentkező cserebogarakat összegyűjtve elgessék s ezt mindaddig a legnagyobb gondal s lelkiismeretességgel foganatosítsák, a míg a cserebogarak megjelenése tart.

Ezen rendelkezést nem teljesítő s mulasztó birtokosokkal szemben a hivatkozott törvény 95. §. k) pontja alapján 100 koronáig terjedhető

pénzbüntetést vagy megfelelő elzárást fogom szigorúan alkalmazni s a hernyó és eserebogár irtást költségükre foganatosíttatni.

II.

Közhirre teszi a városi tanács, hogy az 1909 évi általános védhímlőoltások április hó 17-től kezdve minden szombaton délután 2 órakor a belső ovoda helyiségében, az újraoltások pedig f. hó 16-tól minden délután 2—4 óráig az elemi iskolában fognak a városi orvos által eszközöltetni.

Az iskolába nem járó beoltandó s tisztán öltöztetett gyermekekkel a szülők az 1887 évi XXII. tc. 11. §-ában megszabott fokozatos bírság terhe alatt kötelesek megjelenni.

III.

Az 1876 évi XIV. tc. 2. §-a alapján felhívom a város területén levő összes kutak tulajdonosait, hogy az ivóvíz tisztaságának biztosítása céljából kutjukat meressék ki, a kutak környékét tisztán kezeljék, mert amennyiben a megéjtendő vizet alkalmával közegészségre ártalmas állapot találnánk, a mulasztók költségére fogom a szükséges munkákat foganatosíttatni s azon felül a kihágási eljárást megindíttatni.

A kutak megmeretését előzetes bejelentésre s kivánatra a városgazda a felfogadott egyénekekkel foganatosíttatja, 5 (öt) koronáért.

IV.

Közteszem, hogy a zalaegerszegi 2152 sz. tjkvben 116. hrsz. alatt felvett, Bezők Mária, Rozi és György kiskorúak tulajdonát képező s a Csányi utca 51 szám alatt fekvő lakóház a hozzá tartozó udvarral és kerttel együtt folyó évi július hó 25-én délután 2 órakor a helyszínen nyilvános árverésen fog eladatni.

A venni szándékozók jelenjenek meg a helyszínen. Az árverési feltételek a városi árvaszék-nél megtekinthetők.

V.

A közös hadsereg katonai és képző intézeteiben az 1909/10 tanév kezdetén betöltendő alaptáncos helyekre pályázat hirdettetett.

A pályázati feltételek a hivatalos órák alatt a városházán megtekinthetők.

Zalaegerszeg, 1909 április 17-én.

Dr Korbai, polgármester.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

A Sopronban mintegy 180.000 korona költséggel létesítendő siketnéma-iskola és internátus felépítéséhez szükséges különféle munkák kivételének biztosítására az intézet felügyelő bizottsága nyilvános versenytárgyalást hirdet. Az ajánlatok benyújtási határideje f. évi május hó 8-ika. A részletes adatok a soproni városi mérnöki hivatalban tudhatók meg.

Sopron, 1909 évi április hó 20-ikán.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Hírek.

Gróf Batthyány Pál főispán ur ömeltósága mult esütörtökön Budapestre utazott s a jövő szerdán tér vissza Zalaegerszegre.

Ünnepély a főispáni családban. Gróf Batthyány Pál főispán családjában kedves ünnepély folyt le a mult vasárnap. A mélyen vallásos főúri család ünnepé avatta azt a napot, amelyen leánykáik, Batthyány Marietta és Lujzácska grófnők először részesültek a szent áldozásban. A két kis grófnő, akik a legvallásosabb nevelésben részesültek, tiszta fehérbe öltözve, fátollal és fehér koszorúval, kezükből viaszgyertyákkal mentek a templomba, szülők kíséretében. Ünnepélyes meghatottsággal állottak az oltár lépcsőjénél s igazi vallásos áhitattal, mély lelki meggyőződéssel várták a katolikus vallás egyik legmagasztosabb szertartásának megkezdését. A szentélybe sokan összegyűltek a főispáni család tisztelői közül. Legáth Kálmán apátplébános az új áldozókhoz szép beszédet intézett, a kis grófnők letették a hitvallást, elmondták a gyónást s azután megáldoztak. Megháig, lélekemelő kép volt. Az igazi hit, a vallásos meggyőződés megindító jelenete úgy tűnt fel ebben a kétkezdő,

hitetlen korban, mint egy üde virág a sivatag közepén. Akik hitben és a vallásos érzés ápolásában növekednek; akik az oltártól indulnak el az élet útjaira s oda térnek vissza lelkük sáhtával, bizodalommal és reménységgel: azok boldogok lesznek az életben, mert önmagukban bírják a vigasztalás és megnyugvás erőforrásait. És az a szülő, aki gyermekeinek hívő szívet tud adni, olyan kincset adott, amely el nem fogy a sfrig. Abban a szép családi ünnepélyben, amely főispáni családunk mély vallásosságáról tett bizonyosságot, a szülők és gyermekek lelke ölekezett össze a legmagasztosabb eszményben: az Isten szolgálatában. — A kedves ünnepet lakoma követte a főispáni család vendégszerető asztalánál.

Az izr. istentiszteletek kezdete: hétköznapon reggel 7/4 órakor, hétköznapon este 7 órakor, péntek este 3/4 órakor, szombat reggel 3/4 órakor, szombat délelőtt 1/4 11 órakor.

Községi választások. Zalaegerszeg r. t. város képviselőtestülete 1903 év tavaszán megválasztott tagjainak megbízatása lejárt; a választás határidejül 1909 április 29. napja üzetett ki. — A képviselőtestületből kilépnek: Az 1909. év április 23-án kilépő képviselők. I. Kerület, rendes tagok: 1. Heinecz János. 2. Kovács Károly ügyvéd. 3. Heinrich Vilmos. 4. Puer István. 5. Dr Rosenthal Jenő. 6. Domonkos Ignác. 7. Fürst Samu. 8. id. Horváth Ferenc (Sip-utca.) Póttagok: 1. Morandini Tamás. 2. Papp Alajos. 3. Neufeld Izidor. II. kerület rendes tagok: 1. Stefanecz József. 2. Csertán Károly. 3. Varga György. 4. Krosetz István. 5. Lányi Kálmán. 6. Mondschein Samu. 7. Keszi Ferenc. 8. Udvardy Vince. Póttagok: 1. Szakály István. 2. Nagy József festő. 3. Nagy János id. III. Kerület. Rendes tagok: 1. Rozenkranz József. Póttag. 1. Varga István. A város három választási kerületre van beosztva. Az első kerület választói a városházán, a második kerületbeliek az új elemi iskolában, a harmadik kerületbeliek Olakülváros népiskolájában szavaznak. A választásra vonatkozó hirdetményt a hatóság most teszi közzé.

Az Országos Gazdasági Bank részvénytársaság zalaegerszegi fiókja működését megkezdte. Folyó hó 23-án tartotta a fiók igazgató tanácsa első gyűlést, amely alkalommal az igazgató tanács elnökévé — Csertán Károly ajánlatára — Bartha László, alelnökévé Eitner Sándor, jegyzővé Dr Weiss Endre ügyvéd, intézeti ügyész választották meg. A fiók működése iránt ugy a helybeli, mint az intézet központi igazgatósága a legszebb reményeket fűzik. Felhívjuk olvasóink figyelmét a bank mai számunkban közzétett hirdetményére.

Halálozás. Schvarecz József bucsuszentlászlói kereskedő Budapesten, ahová súlyos bajában orvoslást keresni ment, orvosi műtét után meghalt. A megboldogult önérejből s szorgalmával küzdötte fel magát, szép vagyont szerzett; mint az izr. hitközség elnöke sok áldozatot hozott s köztiszteletben élt. Holttestét hazahozták Bucsuszentlászlóra s ott helyezték nagy részvét mellett örök nyugalomra.

„Zala Hírlapkiadó és Nyomdarészvénytársaság.“ A „Zala“ című Nagykanizsán megjelenő napilapot és a Fischl féle nyomdát 80.000 K alapítókéval részvénytársaság veszi át. Egy részvény ára 100 K. Az alapítók között helyet foglalnak gróf Batthyány Pál főispán, Bosnyák Géza a várm. függetlenségi párt elnöke, gróf Batthyány Ernő földbirtokos, Dr Thassy Gábor vármegyei főorvos, ifj. Thassy Imre földbirtokos, Tánecz Lajos földbirtokos, Isoó Ferenc, Hajós Mihály, Dr Hajdu Gyula, Dr Rothschild Samu ügyvéd, Szentmihályi Dezső földbirtokos, Filipich Lajos orsz. képviselő, Franz Lajos és Fiai cég, Eperjessy Gábor, Tripammer Gyula takarékpénztári igazgatók, Schvarecz Gusztáv gyáros, Ledofszky Ernő, Schvarecz Ottó nagykereskedők, Pongor Henrik gyárigazgató.

A részvénytársaság célja egy nagyszabású nyomdai vállalat létesítése s emellett a „Zala“nak kibővítése és fejlesztése.

A szervezkedés üzleti részét a nagykanizsai alapítók intézik, akik a lapot a vármegyei függetlenségi párt szolgálatára ajánlották fel. A mult héten erre vonatkozólag értekezlet volt Zalaegerszegen. Gróf Batthyány Pál főispán maga is az alapítók közé állván, összehívta elvbárait, hogy a részvénytársaság ügyét elősegítse. Arról volt szó, hogy a „Zala“nak részvénytársasági alapra való fektetését a függetlenségi párt erkölcsi súlyával mozdítsák elő s megállapítsák azokat a garanciákat, amelyek a lap politikai irányát biztosítják. Hosszu eszmecsere után a megjelentek elhatározták, hogy a részvénytársaság megalapítását támogatják; a vármegyei függetlenségi párt vezető férfiai, élükön gróf Batthyány Pál főispánnal, az alapítók közé lépnek s a „Zalát“ a vármegyei függetlenségi párt organumának tekintik, de ezzel szemben kikövik, hogy a lap főszerkesztőjét három évre az alapítók nevezik ki.

Gyermeknap. Nagykanizsán május 8 és 9-én rendeznek gyermeknapot az Országos Gyermekvédő Liga javára.

A vármegyei tisztviselők státuszrendezése. A vármegyei tisztviselők a státuszrendezés érdekében mozgalmat indítottak, az országos gyűlés memoranduma a minister előtt fekszik s állítólag a napokban került volna tárgyalás alá. Most kellett volna a belügyminiszternek döntenie afelett, hogy elfogadja-e a benyújtott tervezetet s hozzájárul-e ahhoz, hogy a vármegyei tisztviselők fizetési fokozatokban való előlépése biztosítottassék. Valószínű, hogy a politikai bonyodalmak miatt még sokáig kell a tisztviselőknek a státuszrendezésre várniok s így ismét leghátul maradnak. Pedig ugy lehet, egy újabb nemzeti ellenállás megint súlyos helyzetbe sodorhatja őket — A mozgalomból természetesen nem hiányoznak a tulhajtások sem. Legujabban a szolgabírák indítottak külön mozgalmat, hogy másodosztályú főszolgabírói állások is szerveztesse, akik a VI. fizetési osztályba is bejuthassanak.

Uj állatorvos. Csáktornyán Laux Jánost községi állatorvossá választották meg.

Zalaegerszegi ifjak az országos tornaversenyen. Május 22-én és 23-án lesz Budapesten az országos ifjusági tornaverseny, amelyen a zalaegerszegi főgimnázium ötven tanulója vesz részt. Ifjaink az eddigi versenyeken is kitűntették magukat s remélhetjük, hogy a mostani versenyről sem térnek haza kitüntetések nélkül. Miután sok szegény tanuló anyagi eszközök hiánya miatt nem vehetne részt a versenyen, a főgimnázium igazgatósága köszönettel fogadná, ha a közönség adományaival lehetővé tenné minél több ifju részvételt.

Adomány. Stern Farkas ur nővérének, Schei Berta urnőnek elhunyna alkalmából a létesítendő aggpolda javára 50 K volt szives adományozni, mely kegyes adományért halás köszönétét nyilváníttja Rosenberg Zsigmond szentegyleti elnök.

Az Országos Gyermekvédő Liga javára utólag de Sorgo Antal 1 K 20 f, Zarubayné urasszony, egy társaság adakozásából, 1 K 68 f küldött.

A közlelmzés olcsóbbá tétele. Piacunkon az élelmiszerek árai napról napra emelkednek és drágaság tekintetében bátran kiállja piacunk a versenyt akármelyik nagyobb és népesebb várossal; sőt vannak eikkek, a melyek drágábbak a fővárosban eladásra kerülő élelmiszerekénél. Városunk polgármestere, a kinek figyelme mindenre kiterjed, több irányban tett már kísérletet, hogy a közlelmzés olcsóbbá váljon; így többek között Kisfaludy Pál és Szigeti Béla budapesti végzett kertészeknek a város tulajdonát képező ugynevezett „Mándi“ dűlőben fekvő ingatlanból hét holdnyi területet bérbeadott, arra a célra hogy ott konyhakertészetet létesít-

Oppolzer, Drasche, Schnitzler, Kainzbauer tanárok ajánlják Dr. J. G. POPP cs. és k. udvari fogorvos

ANATHERIN 59 év óta egyedüli leghathatósabb fogszereit,

a száját, fogakat, foghust, torkot rögtön meggyógyítják, csaknem szagtalanok és megszabadítanak a legkínzóbb fájdalomtól és szenvedésektől. Gyomorra, belekre igen jótékony hatásuk. Valódi csak az én cégemmel, 4 K 2.80, 2. — Anatherin fog-crème-tubus — 60, üvegben 1.40, csomagban —.70. Fogpor 1.20. Nem habzik, a fogakat nem rongálja. — Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban, illatszertüzletekben.

senek s a termelendő zöldség félét a helybeli piacon hozzák forgalomba. Vállalkozók a bérbeadott területet felszántatták, kerti művelés alá vették s a szükséges felszerelések beszerzése iránt lépéseket tettek.

Kisfaludy és Szigeti kezdő emberek lévén a földművelési ministeriumhoz folyamodtak, hogy a konyhakertészet sikeres folytatásához megkívántatott különféle felszerelési tárgyak beszerzésére 1600 korona államsegélyt utalványozzon. A földművelésügyi minister ezen beadványra a minap következő rendeletet intézte a polgármesteri hivatalhoz.

„Kisfaludy Pál és Szigeti Béla zalaegerszegi lakos kertészek Zalaegerszeg r. t. várossal szerződésre lépve, elvállalták a nevezett város lakosainak zöldségfélékkel való ellátását.

E célból tekintettel arra, hogy kezdő szakképzett kertészek, a kik egy egész város lakosságának zöldséggel való ellátását vállalták el és ez által a magán vállalkozás terén jó példával járnak elő, tőlem különféle felszerelési tárgyak beszerzésére 1600 K segélyt kértek.

Ámbár csakis bolgár módon társult földműveseket kívánok a zöldségtermelés terén segíteni, mégis tekintettel a fent említett indokra, a nevezett két kertésznek a bolgár vízemelő gép elkészítésére 500 K, az első évi megszükségre pedig 150 K segélyt engedélyezni kivételesen hajlandó vagyok.”

A két fiatal, szakképzett kertész ezzel a kormánysegély nyújtással módot talál arra, hogy a haszonbérrel és már munkába vett területet, melyet öntöző készülékkel is ellátnak, intenzíve megmunkálhassák s a város közönségét nem csak nyáron át, hanem a téli hónapokban is elláthassák a zöldségfélék különféleségeivel. Ezzel aztán kilátás nyílik arra, hogy nagyobb lévén a kerti zöldségfélékkel a kínálat, a mostani magas árak is alább szállnak és a közéletmezés mai drágasága apránként megszűnik.

Gyászír. Komlóssy Adolf e hó 20-án 67 éves korában Zalaegerszegen meghalt. A megboldogultban Puskás Kálmán kir. mérnök apósát gyászolja.

Kádár Ignác ny. pénzügyi tanácsos tegnap, 66 éves korában Zalaegerszegen meghalt. Az elhunytban Kádár Sándor vármegyei árvászéki jegyző édes atyját vesztette el. A temetés holnap — 26-án délután 5 órakor lesz.

Jutalmazás. Vernár Ferenc Biró-Márton utcai lakos gazdasági munkást, mint egyik előző számban jeleztük, a földművelésügyi minister hosszú és odaadó munkásságáért 100 korona készpénz és diszoklevél adományozásával tüntette ki. A 100 koronát és a diszoklevelet a vármegye főispánja a város polgármesteréhez küldötte le, a ki ezt ma, vasárnap délelőtt 11 órakor ünnepélyesen adja át a kitüntetettnek a városháza tanácsstermében. Az átadásra a helybeli földmunkások egyesületét is meghívták.

Póttartalékosok szabadságolása. A 48. közös gyalogezrednek a részleges mozgósítás alkalmával behívott póttartalékosait szabadságolták, kivéve azokat, akiket a rendes fegyvergyakorlatra hívtak be.

Exhumált holttest. Nagy feltűnést keltett Nagykanizsán a kir. ügyészségnek az a rendelkezése, hogy Farkas Jánosné kiskanizsai asszony tetemét exhumáltatta s egy pécsi és egy nagykanizsai orvossal felboncoltatta. A szerencsétlen asszony Farkas János kiskanizsai asztalos felesége volt. A terhesség nyolcadik hónapjában járt már, amikor hirtelen rosszul lett, dühöngeni kezdett s nagy nehezen tudták a mentőkoszin kórházba szállítani. A kórházban kényszerzubbonyba tették, nehogy magában vagy másban kárt tehesen. Néhány napig kinlódott így a beteg asszony, míg végre kínjaitól megváltotta a halál. A férj felesége halála miatt mindenfelé vádaskodott s valószínűleg ennek tulajdonítható az exhumálás és boncolás is, amelynek eredménye egyelőre ismeretlen.

A cigányok. Amíg a kormánybiztos nagy lelki nyugalommal gyűjti a cigányokra vonatkozó statisztikai adatokat és tőri a fejét a fogas kérdés megoldásán, addig Faraó népe szabadon gerázdálkodik a vidéken. — Tüskeváron kifosztották a kovácsműhelyt, betörték a postahivatalba s egy gazdától kocsit és lovat raboltak. — Deáki pusztán egy béres lakásából emeltek el néhány korona készpénzt s amikor üldözni kezdték őket, egyik visszalövedezett. Vendel János

főerdész a cigányra sötötte puskáját s az arcába lőtt. Az elfogott cigánylegény a híres nevezetes Rafael nagykanizsai családból származik s kisült róla, hogy Körmeny vidékén is többrendbeli lopást követett el.

Öngyilkosság. Brenner Gyula tanonc volt Goldfinger Dezső zalaegerszegi géplakatosnál. Már vége felé járt a tanonc ideje, folyó évi augusztus elsején szabadult volna föl s mégis nagy bánat, mély keserűség nyomhatta a lelkét, mert mult esütörtökön, folyó hó 22-én délelőtt fölment munkaadója padlására s a magával vitt kötélre felakasztotta magát. Csak órák mulva vették észre a fiu eltűnését s amikor rá a padlásra ráakadtak, már halva volt. — Feltételek oka ismeretlen.

Gyilkos asszony. Megirtuk, hogy Dénes Pálné nemesnépi lakost letartóztatták, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy megölte az urát. Dénesné eleinte mindent tagadott, amikor azonban a kertben elásva megtalálták az ura holttestét, tördelmesen vallott. A vallomás szerint a gyilkosság még szeptember végén történt. Alsólendvártól írják, hogy Dénesné a következőleg adta elő az esetet. — 1908. szeptember 30-án férjem, én és a Klára leányom a dedesi szőlőnkben voltunk. Férjem ott berugott és részegségében ütöttvert mindkettőnköt. Így szokott mindig, ha valahol lerészegedett. Késő este volt, mire hazatértünk s ott újra elkezdte az ütlegelést. Én igen el voltam keseredve, mert Dénes részeges, könnyelmű ember volt s emellett folyton ütött bennünket. Másnap megint részeg volt s mikor szótlan neki, megvert és mindent összetört a szobában. Erre én még jobban elkeseredtem és elhatároztam, hogy megölöm, mielőtt ő öl meg engem. Este megvártam, míg két gyermekem a konyhában elaludt, azután egy baltával beosontam az uramhoz a szobába, ki hanyattfekve aludt az ágyon. Csak egyet ütöttem a fejére és az elég volt neki. Fel sem ébredt, meghalt mindjárt. Azután még azon éjjel kihurooltam a kertbe, ott elástam és hogy a nyomot eltüntessem, egy szilvafát ültettem föléje. Így történt, most itt vagyok . . .

Hernyók és cserebogarak irtása. Az idén rengeteg cserebogár és sok apró hernyó lepi el a gyümölcsfákat. A hatóságok tehát figyelmeztették a gazdákat, hogy a kártékony rovarok pusztító inváziója ellen védekezzenek. A hernyókat legelőszőrűben nyers petróleumba mártott s fanyélre erősített szivacsosal lehet pusztítani, a cserebogár ellen azonban nincs más orvosság, mint az összeszedetés. Általános tapasztalat, hogy a rovarok irtására nem fordítanak kellő gondot. Sokan egyáltalában nem védekeznek s így a védekezők munkája is eredménytelen marad. Ezért mindenki kötelességet teljesít, ha a mulasztókat feljelenti, mert amíg a hatóságok erélytelen nem járhatnak el s mindenkit védekezésre sem kényszerítenek, a gyümölcstermés megvédelmezése érdekében egy két ember hiába fáradozik.

Mozognak a szociálisták. Május elsejét az idén is meg fogják ünnepelni a szociáldemokraták. A központi kiküldöttek már járnak a vidéket, hogy az ünneplést előkészítsék. Zalaegerszegen minden csendes ugyan, mert a mi szociáldemokratáink békés emberek, akik a nemzetközietekkel csak címükben azonosak. Nagykanizsán azonban már megjelent a híres nevezetes Bokányi Dezső és szónokolt az összetartásról, május elsejéről és a választói jogról. Azt írják, hogy a hallgatóság legnagyobb része kapitalistákból állott, akiket a kíváncsiság vezetett a gyűlésre.

A gabona határidőüzlet. Régen bebizonyított dolog, hogy a határidőüzlet ártalmára van egy a tisztas gabonakereskedelmnek, mint a gazdáknak. A spekuláció meghamisítja az árakat, a kereslet és kínálat törvényeit nem engedi érvényesülni és sokszor bizonytalanná teszi a piacot. Belátták ezt már a gabonakereskedők is. Mozgalmat indítottak a határidőüzlet ellen s Zalavármegyében, Nagykanizsán tartották meg azt a nevezetes gyűlést, amelyen állást foglaltak a kereskedelem ezen kinövésével szemben. Természetesen a tőzsdei körök nem fogadták szívesen a mozgalmat s igyekeztek is azt lehetőleg diskreditálni; a gazdák ellenben üdvözölték a kereskedők elhatározását, amelytől azt várták, hogy a kereskedő és termelő érdekszövetségéhez vezet. A mozgalom azonban úgy látszik, nem volt tulságosan komoly s a memoran-

dum elkészítésével ki is merült. A határidőüzlet folyik vigan tovább s ág se mozdul a börze berkeiben. Ismét kiáltottunk egy nagyot, hogy azután még nagyobb legyen a csend. A kerületi kereskedelmi és iparkamara ugyan újabbán pártolólag nyilatkozott a memorandum mellett, de ennek is aligha lesz akkora hatása, hogy a mindenható börze megrendszabályoztassék.

Tüzek. Zalaszentmihályon lakó Andries József vegyeskereskedő boltjában, a tulajdonos távollétében, eddig ki nem derített okból f. hó 18-án a déli órákban tűz ütött ki, a mely több árucikket elhamvasztott. A kár megtérül biztosítás révén. — 22-én este Horváth Józsefnek, a Skublies örökösök gazdájának szénáját pörkölték fel, a legnagyobb valószínűség szerint bosszúból, mert Horváth rendszerető s szigorú ember. Kára elég nagy, mert állatainak elesége teljesen elégett.

Életunt leány. Balázs Mária bábai leány bement a városba szolgálni. Rákényszerítette a szegénység, hogy elhagyja a szülőfaluját. Nem is volt rosszabb sorsa, mint a többi szegény eselédnek, csak a szíve volt érzékenyebb. Meg akart válni az élettől. Két csomag kénys gyufa fejét faragta le s ennek oldatát megitta. Idejekorán észrevették és megmentették.

Gyufával játszó gyermekek. Kustánszegen néhány gyermek gyufát kerített s egy szalmarakás mellett addig gyujtogattak, amíg lángra lobbant a szalma. Innét Boronyák János istállójára esapott át a tűz s teljesen elégett nemcsak az istálló, hanem több gazdasági eszköz s takarmány.

A m. kir. szab. osztálysorsjegyek nemcsak a belföldön, hanem a külföldön is óriási kelendőségnek örvendenek, mert nyereség esélyeik rendkívül előnyösek, tervezetük pedig szolid és kedvező. Gyorsan, váratlanul nagy vagyonhoz jutni csak nagy szerencse, nagyobb nyeresémet utján lehet, ezért ajánljuk, hogy t. olvasóink is tegyenek szerencsekísérletet és vegyenek Kiss Károly és Társa bankházában (Budapest, Kossuth Lajos utca 13.) sorsjegyet. E hírneves főelárúsfő részvénytársaság teljesen megbízható és előzékeny. A remény pedig boldogít és Kiss szerencséje nagy!

Vásárnapok. Baksa községben az ideai vásárokat következő napokon tartják: május 4-én, július 5-én és szeptember 14-én.

Villámcsapások. A mult heti viharok alkalmával a villám több helyen lecsapott és gyujtott. Szilvágyon Bécs József pajtájába ütött a villám s azt fel is gyujtotta. Elégett néhány székere való szalma és több gazdasági eszköz. Biztosítva semmi sem volt. — Pórszombatban Zsuppán János pajtáját gyujtotta fel a villám, de a tüzet sikerült gyorsan cloltani. — A Baksa és Kálócza közötti országuton 20-án estefelé egy kocsit ért el a zivatar. A villám lecsapott s a lovat agyonsujtotta. A kocsin ülő embernek az ijedtségen kívül más baja nem történt.

Apró kalandorok. Csáktornyáról eltűnt Fuisz János harmadik polgári iskolai és Berényi Jenő negyedik elemi iskolai tanuló. A két fiu kalandos életre szánta magát. Fuisz már másodszer szökött meg hasonló szándékkal.

Talált tárgyak. Melezer József 16 éves fiu egy kizitáskát vitt a rendőrségre, melyben egy kis zsebkés s egy db törőgummi volt. A polg. leányisk. előtt találta. — Marics István márc. 28-án 2 db kis kulcsot láncsal összefűzve a villanytelep körül talált. Igazolt tulajdonosai a rendőrségen átvehetik.

Fokozott nyereségeségek. A m. kir. szabad. osztálysorsjáték most kezdődő XXIV. sorsjátékának ma nyilvánosságra hozott nyereség tervezete 15.000 darabbal kevesebb sorsjegy mennyiséget tartalmaz, amennyiben az eddigi 125.000 helyett csak 110.000 sorsjegy kerül kibocsátás alá. Deára a sorsjegyek ezen nagy redukálásának, a sorsjegy árak változatlanul megmaradtak, sőt ugyanigy a 600.000, 400.000, 200.000, 100.000, 90.000, 80.000, 70.000, stb. koronás főnyereségek is kisorsolásra kerülnek. Ez által a XXIV. sorsjáték minden résztvevője 12 1/2 %-kal nagyobb eséllyel játszik ezen főnyereségre, mint a lefolyt sorsjátékban.

Időjárás. A mult héten végre megjött a várva várt eső, amely nem volt ugyan sok, de mégis sokat használt a vegetációnak. A vármegye egyes részeiben azonban kiadósabb esők voltak, amelyek nyári zivatar alakjában, dörgéssel és

villámlással jöttek. Az idő állandóan enyhe volt, csak esőtörtőkön fordult hűvösebbre.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság április 3-án tartotta évi rendes közgyűlését Csekonics Endre gróf elnöklésével. Az igazgatóság részéről az ügyeket Ormódy Vilmos főrendiházi tag, vezérigazgató adta elő. Az igazgatóság fölolvastott jelentéséből, valamint az előterjesztett záró- és mérlegzárókielől kiténik, hogy a lefolyt 1908-iki ötvenegyedik üzletév eredménye volt a társaság működése óta a legnagyobb, s összesítésében a legkedvezőbb. Az évi 4.215.871 korona 25 fillér tisztanyereségből az igazgatóság 1.500.000 korona összeget javasolt a részvényesek osztalékaként kifizetni, tehát minden egyes egész részvényre 500 korona osztalék esik, még a nyereség többi része az alapszabályszerű levonások tartalmának és alapjainak további erősítésére szolgál. A társaság biztossági alapjai összesítve már a múlt év végével 186.926.344 korona 63 fillér összeget tettek ki. Az üzleti eredményhez méltó volt ezuttal is a társaságnak a közecélok iránt tanúsított áldozatkészsége. A számos jótékony és hazafias célú adomány közül 10.000 lírát juttatott az olasz kormányhoz a szicíliai és kalábriai földrengés által sújtott szerencsétlenek javára. Ezuttal adták ki első ízben a társaság különleges nagyadományát, az 500.000 korona tőkeösszegegel tavaly megalakított félszázados alapítványának kamatait. E 20.000 korona összegű nagy adományt a kormányzó testület együttesen a közgyűlésen szintén fölolvastott külön megokolással ez évben a magyarországi Vörös kereszt egyesületnek javasolja kiadni, az egyesületi mozgó-raktár, vagyis a mozgósítás esetére készletben tartandó felszerelési céljaira. A közgyűlés az összes számadásokat, s az igazgatóság, illetőleg az egész kormányzótestület valamennyi javaslatát egyhangulag elfogadta, s az 1908-iki üzletévre vonatkozó főmentvényt minden irányban megadta. Az egész részvényenként 500 korona osztalék kifizetését a társaság főpénztára már a legközelebbi hivatalos napon, hétfőn április 5-ikén megkezdte.

Foulard - és „Henneberg”
Nyers Bast- selyem K 35 f-től
Chinó - feljebb bementve és
Skót - vámmentesen. Minta
postafordultával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők:
an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

Rohitschi Tempelforrás
emeli az étvágyat, elősegíti az emésztést és szabályozza az anyagcserét.

Magyarországi főraktár: **Hoffmann Józsefnél**
Budapest, Báthory-utca 8.

Nyilt-tér.

Köszönetnyilvánítás.

Néhai férjem, Goldfinger János cipész-mester a »Nemzeti Baleset Biztosító Részvénytársaság«-nál temetkezésre heti 20 fillér befizetésének kötelezettsége mellett biztosítva lévén, a társaság részemre 267 korona temetkezési segélydíjat utalványozott.

Ezen alkalomból indítatva érzem magamat arra, hogy úgy a Biztosító Társaságnak, valamint a zalaegerszegi »Kegyelet« című temetkezési vállalatnak a biztosítási segélydíjnak méltányos, gyors és pontos utalványozásáért és irányomban való előzékenységükért a nyilvánosság előtt őszinte köszönetemnek kifejezést adjak.

Tisztelettel

özv. Goldfinger Jánosné
szül. Sáhó Mari.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik szerencsétlen fiunk, illetve testvérünk

BRENNER GYULA

eihalálózása alkalmával részvétükkel vigasztaltak bennünket, ezuton mondunk hálás köszönetet.

Zalaegerszeg, 1909 április 24.

A gyászoló család.

Fogak szápadlással és szápadlás nélkül, aranyhidak és koronák, jól használható fog-sorok készítése. Tartós fogtömések, fájdalom nélküli foghuzások.

DR TOMPA A. ZALAEGRSZEG,
Munkácsy-utca 1. (Korona szálló mellett.)

(* E rovathon közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Felelős szerkesztő: Dr Csák Károly.

Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác.

3952/1909.

Pályázati hirdetmény.

A zalaegerszegi városi közkórházzal kapcsolatos elme-kórház üresedésben levő **elmeosztály orvosi állásra** pályázatot hirdetek.

Az orvos évi fizetése a közkórház pénztárából 1800 (egyezer nyolcszáz) korona és magánorvosi gyakorlatai jogosult.

Az elmeorvosi gyakorlati gyakorlattal bírók előnyben részesülnek.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy orvosi képesítésüket s eddigi gyakorlatukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket Zalavármegye alispánjához címezve **1909 évi május hó 5-ig** bezárólag a polgármesteri iktatóba nyujtsák be.

Zalaegerszeg, 1909 április 19.

Korbai. polgármester.

HIRDETÉSEK

felvételnek
A KIADÓHIVATALBAN

Szőlőoltványok!

Szőlőgazdaságomban a folyó év tavaszán a következő fajta **dús gyökérzetű** elsőrendű fásoltványok kerülnek eladásra teljesen kifogástalan minőségben:

Ripária Portális amerikai alanyon, Olasz Rizling és burgundi vagy kék Frankos.

Az oltványok az átvételkor akármelyik szőlészeti vagy borászati felügyelővel, vagy bármely más szakértővel felülvizsgáltathatók.

Azoknak kifogástalan elsőrendű minőségéért felelősséget vállalok.

Arjegyzéket bérmentve küldök; bővebb felvilágosítást levélben adok.

Zalaegerszeg, 1909. április hava.

Mezriczky Jenő
vároei tanácsos.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy egy első rangu

BUDAPESTI

vasaló intézet

képviselőt birom.

Gallérok darabja 5 fillérért, kézelők páronként 10 fillérért lesznek a legszebben tisztítva.

Minden héten kedden szállítok és a fehérneműk 1 héten belül megtisztítva átvehetők.

Tisztelettel

Fleiner Henrik
fodrász.

257/v. 1909. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré

Hölgyek figyelmébe!

Radó Henrik női divatkereskedése Zalaegerszegen.

Az összes béléssárk, diszek, selymek, bársonyok, keztyük, derékfüzők, felső- és alsósoknyák, bluzok, gyermekruhák, női- és férfi harisnyák, uri és női dísznyakkendők, gallérok, zsebkendők, fátolok, csipkék és csipkekelmék, himzésok, gouvrirozott gazefodrok, menyasszonyi fátolok, koszorúk és virágok stb. raktára.

LEGUJAPB MAGYAR GYÁRTMÁNYU **szalma-kalapok**. LEGKITÜNŐBB MINŐSÉGŰ **nap- és esőernyők**.

PÉCSI HAMERLI-KEZTYÜK.

Ki a szép csipkét szereti, Radónál olcsón veheti.

Jelszavam: »Kevés haszon, nagy forgalom!

teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbiróság 264. sz. végzése által *Friedrich et Ernst Ballek* végrehajtható javára 125 K 70 f tőke, ennek 1909 évi január hó 15-től járó 6% kamatja, ugy járuléki erejég elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt 760 koronára becsült öltönyök és ingekből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladása elrendeltetvén, ennek a helyszínen, vagyis *Zalaegerszegen* leendő eszközésére 1909 évi május hó 4-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. to. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek beosáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi IX. to. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1909 április hó 14-én.

Lukács József, kir. bir. végrehajtó

Hölgyközönség szives figyelmébe!!

Tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy női ruha-készítő műhelyemet f. év május hó 1-étől kezdve ideiglenesen RÁKÓCZI-U. 15. szám alá helyezem át.

Kiváló tisztelettel

Horváth Zsigmond.

Szőlőoltvány keresők figyelmébe!

Különféle I. és II. osztályu **Rip. Portalis** és **Rup. Monticola** alanyu gyökeres fásajtványokkal valamint II. osztályu vadvesszővel, nemkülönben többféle szőlőfajokból, közte a felkarolt **Muscat Ottonel**-ből, sima hazai vesszővel is szolgál és ebbeli szives megkereséseket kér

Gróf Deym János

szőlőgazdasága Lesenczetomaj. Zalamegye.

Szokványszerűségért és fajtisztaságért szavatolunk.

A tófeji szövetkezet

működését beszüntetvén, összes berendezési tárgyait, gépeit és tejjgazdasági eszközeit

nyilvános árverésen

==== el fogja adni. ====

Az árverés május hó 9-én d. u.

2 órakor fog megtartatni a tófeji vasutállomás közelében lévő tejszövetkezeti helyiségben.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vesszőeladási hirdetmény.

A nagyméltóságú Földmívelésügyi Ministerium 60900/1896. számú szokványrendelete szerint válogatott első osztályu sima és gyökeres

Ripária-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege fajja

gyökeres fás és zöldoltványok

ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagy mennyiségben eladásra.

**Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége,
Tapolcza, (a Balaton mellett.)**

Védjegy:

„Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult készvényét, csúsznál és meghűtésnél betöréselőképben használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevasárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Tórek József** gyógyszerésznél, **Budapestben.**

Richter gyógyszerártára az „Arany oroszlánhoz”, **Frágában.** Előzetes megbeszélés nélkül. Minderazagi mechtől.

Orsz. Gazdasági Bank Részvénytárs. zalaegerszegi fiók.

Előnyös árak és jutányos feltételek mellett szállit: műtrágyákat, erőtakarmányokat, korpát, répaszeletet, olajpogácsákat, szárazmoslékot, vetőmagvakat, gépolajokat, zsákokat, ponyvákat, kőszent, meszet, fedéllemezt, kátrányokat. Mindennemű nyersterményeket, különösen **gabonát, gyapjút vesz és elad** a legmagasabb áron és ezekre **előleget** nyújt jutányos feltételek mellett.

Váltó-, jelzálog-, folyószámla- és előlegkölcsonöket nyújt a legolcsóbb kamatláb mellett, vesz és elad bel- és kül-
..... földi értékpapirokat, sorsjegyeket és érmekeket.

BETÉTEKET ELFOGAD 4½% kamatozással, melyek mindenkor a betét napjától a kivét napjáig kamatoznak.

Lebonyolit minden bankszakmába vágó ügyleteket, a legolcsóbb jutalék mellett, valamint tőzsdei megbizásokat is elfogad.

A májusi lakásváltozások alkalmával bátor vagyok a nagyérdemű közönségnek ajánlani magamat

villamos világítások és villamos csengők bevezetésére, azok kibővítésére és javítására

melyért egy évi jótállást vállalok, és az árakat a legjutányosabban számítom.

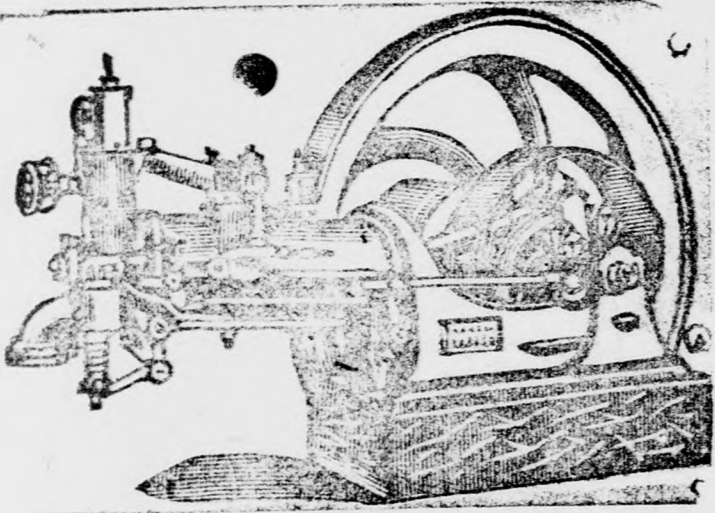
Egyben szíves tudomásul adom, hogy műhelyemet egy a mai kor legújabb találmányával, az úgynevezett

Autogen-oxigén forrasztóval

kibővítettem, melylyel mindennemű fémeket, u. m. vass, öntöttvas, acél, réz, gőzkazánok repedését, legyenek azok akár vidéken, a legnagyobb sikerrel a helyszínén is eszközölöm.

Juhász Lajos
gépész-elektrotechnikus.

Legmesszebb menő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

A Drezdai Motorgyár Részvény Társaság
Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára

szállítja az elismert legtekélyesebb, legtisztább, legszabatosabb járású, legbiztosabb és legolcsóbb üzemű benzín, nyersolaj, gáz, acetilén, szivógáz motorokat és lokomobilokat.

Vezérképviselő és raktár: **Gellért Ignác és Tsa** Budapest, Teréz-körút 41. Telefon szám: 42 49.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű építető közönséget és háztulajdonos urakat értesíteni, hogy f. évi május hó 1-től **Mária-utca 5. szám alatt**

pala- és cserépfedő, valamint eternit palával való tetőfedés, fal- és menyezet-burkolás munkálatokat fogok létesíteni

és e szakmában a legkisebbtől a legnagyobbig és a legegyszerűbbtől a legdíszesebb fedéseket eszközölök.

Torony, kupola, stb. fedéseket is vállalok.

Kiváló tisztelettel

Szabó János
pala- és cserépfedő mester.

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat és a legképtelenebb dolgokkal kengeti arcát. A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcbőrét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész **Margit-Crème**-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra birt, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztatlansága (szeptő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlan és csodálatosan ható szert utánózzák. Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire nem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Crème mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. Ovakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kengetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépítésére és a szépség megőrzésére. Ez a világhírű szépségszer a Földes-féle **Margit-Crème**, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a szeptőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrátkát, mitesszert, arc- és kézvörösséget. Az arc ideális szép, üde és ifjú lesz s emellett a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona, Margit-szappan 70 fillér és a Margit-pouder (fehér, rózsaszín és crème színben) 1 kor. 20 fillér. Ezen szerek mindegyike külön is használható. A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

Kapható Zalaegerszegen:

Kocsuba Emil gyógytárában.

Szőlőoltvány és vesszőről

nagy képes árjegyzékeket ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökeres oltványokból, amerikai és európai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű „**Delaware**”-ből 1 1/2 millió készlet.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Cím: **Szücs Sándor és fia**
szőlőtelepe **Bihardiószeg**.

Próba

szerencsével jár!

Nem kell venni, csak megnézni azon óriási választékot, mely a

„Kalap-Király”

tüzletében van kalap, sapka, kész férfi- és gyermek-ruha, felöltő, ing, nyakkendő, gallér, kezelt és több más uri divatcikkben.

Figyelmes kiszolgálás.

Szolid árak.

Szíves pártfogást kér

kitűnő tisztelettel

KOREIN VIKTOR.

Méhészeknek fontos!

Az első magyar kereskedelmi méh-telep tulajdonosa **Kühne Ferenc utóda**, Budapest, I. ker. Attila-utca 99. sz., ajánlja dúsan felzerelt raktárát a legjobb és legmegfelelőbb kaptárakból, melyek jó anyagból pontosan és lelkiismeretesen készítvék, továbbá mindennemű eszközöket és szerszámokat, melyek a méhészkedéshez kívántatnak, a legjobb minőségben és olcsó áron elad. Az 1909. évre szóló magyar vagy német nyelvű gazdagon illusztrált és sok újdonságot tartalmazó főárjegyzék „Méhészeti útmutató”-val együtt ingyen és bérmentve lesznek szétküldve, ugyanint bármilyen utasítások és tanácsok is kívánatra közöltetnek.

Alkalmi vétel!

ÉRTEBITÉS.

Olcsó árak!

Van szerencsém a n. é. építő- és építettő közönség szíves tudomására adni, hogy **zalalövői deszkametszőmön** jó minőségű, zsiros-, vörösfenyő-deszka, padló, heveder, lécz, valamint asztalosok részére legjobb minőségű fehérfenyő deszka és padló, valamint tölgy-deszka és heveder régi árait, a felhalmozódott nagy készletem miatt

mélyen leszállítottam.

Tehát aki faanyagszükségletét **olcsón, jutányosan** akarja beszerezni, az

zalalövői metszőmön
meglepő olcsó árak

mellett eszközölheti.

Nagyobb vételeknél külön árengedmény!

Tisztelettel

FRIM JÓNAS
gőzfűrésztulajdonos
Zalalövőn.

Hölgyek és anyák figyelmébe!!

A tavaszra megérkeztek az elképzelhető legszebb gyermek-ruháscikák, tavaszi gyermek-kabátok, kötények luszter- és vászon kivitelben 1-14 évesig.

Női blousok, aljak és pongyolákat

úgy raktár-áruban, valamint mérték után a n. é. hölgyközönség nálam legolcsóbban beszerezhet.

Lusker Jánosné.

Tisztíts csak

Globusz
fémfiszító kivonat

A legjobb
fiszítószer a világon

É R T E S I T É S.

Van szerencsém értesíteni, hogy Zalaegerszegen, saját házámban (Munkácsy- és Szeglet-utca sarkán) 1909. május 5-én egy, szakemberek által kezelt

molykár elleni óvó intézetet

nyitok. — Hogy ezen új intézetet a nagyközönséggel megkedveltessem, az alábbi mérsékelt óvási díjakat állapítom meg:

	kor.	fill.
Boa, muff, sapka (kalap), vadászmellény, lábzsák stb. kisebb tárgyak darabonként	1	—
Kurta férfi és női kabátok és hason tárgyak drbonként	2	—
Utazó-, városi- és kocsibunda és hosszú kabátok . .	3	—
Szmirna és egyéb szőnyegek négyzet-méterenként . .	—	50
Gyermekcikkék féldijasak	—	—

Megjegyeztetik, hogy a szörmeárukra ártalmas naftalin, tabakkó és hason cikkek az óváshoz nem használatnak.

Tisztelettel

Vajdáné-Fürst Judit.

Óvás alatt álló cikkek betörés és tűzkár ellen teljes mértékben biztosítvák.

Óvási Időszak május hó 15-től szeptember hó 15-ig.

Kisebb tárgyak kéretnek dobozban beszoigaltatni.

Figyelem!

Szőlőoltványt, szőlővesszőt ne rendeljen addig, míg tőlem árjegyzéket nem kér! Gyökeres oltványok ezre 140 korona, Delaware ezre 100 korona.

Cim:

Szigyártó Nagy Mihály
Felsőseged, Somogy megye.

szívesen vásárol a gazda, mert azzal időt és pénzt takarít meg.

Teljesen megbízható, kiváló szerkezeti és nagy munkaképességű gépek:

- „Milwaukee“ kévekötő aratógép,
- „Milwaukee“ marokrakó aratógép,
- „Milwaukee“ fűkaszaló gép,
- „Milwaukee“ acélgereblye, önműködő kiürítéssel,
- „Milwaukee“ kőszőrűlőgép,

melyek az egész világon és újabban a magyar gazdaságokban is mint a legjobbak vannak elismerve.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Magbízható ügynökök és képviselők az ország minden részében kerestetnek.

Megkeresések Budapest, Főposta, postafiók 121. sz. intézendők.

a mezőgazdaságban csakis kitűnő minőségű gazdasági gépek használatával lehet pótolni.

Gépkereskedők, vaskereskedők, gépműhelytulajdonosok stb. részére alkalom nyílik

„PLANO“-gépek és pedig

- „PLANO“ kévekötő aratógépek,
- „PLANO“ marokrakó aratógépek,
- „PLANO“ fűkaszaló gépek,
- „PLANO“ acélgereblyék önműködő kiürítéssel,
- „PLANO“ kőszőrűlő készülékek eladásával jó jövedelemre szert tenni.

Teljes jótállás kifogástalan munkáért, legjobb szerkezetért és kitűnő anyagért. Megbízható ügynökök az ország minden részében kerestetnek.

Megkeresések: Budapest, főposta, postafiók 120. sz. intézendők.

Első magyar általános biztosító társaság, Budapesten.

I. Tűz-, szállítvány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

KIADÁSOK.

Ötvenegyedik évi zár számla 1908. január 1-től december 31-ig.

BEVÉTELEK.

Main financial statement table for 1908, showing expenses (KIADÁSOK) and revenues (BEVÉTELEK) in two columns, with sub-sections for fire, transport, and burglary insurance.

VAGYON.

Mérleg számla 1908. december 31-én.

TEHER.

Balance sheet table (Mérleg számla) for 1908, detailing assets (VAGYON) and liabilities (TEHER) with various sub-items.

II. Életbiztosítási üzlet.

Negyvenhatodik évi zár számla 1908. január 1-től december 31-ig.

KIADÁSOK.

BEVÉTELEK.

Main financial statement table for 1908, showing expenses (KIADÁSOK) and revenues (BEVÉTELEK) for the life insurance department.

VAGYON.

Mérleg számla 1908. december 31-én.

TEHER.

Balance sheet table (Mérleg számla) for 1908, detailing assets (VAGYON) and liabilities (TEHER) for the life insurance department.

Budapest, 1908. december hó 31-én.

Gergely István, a központi könyvezés főnöke.

Steiner Jenő, elnöki titkár.

Az igazgatóság: Ormody Vilmos, Balaban Antal, Szende Károly, gróf Zichy Nándor.

A fenti zárszámlákat és mérlegeket megvizsgálván, azokat a törvényben és az alapszabályokban meghatározott elvek szerint tesztelték és azok egyes tételeit a fő- és segéd-könyvekkel teljesen megegyezőnek találták.

A felügyelő bizottság: Berzevicsy Albert, Burohard-Bélaivary Konrad, Hajos József, Németh Titusz, Baró Radvánszky Géza.

Toriszay József

Zalavármegye elsőrendű gőz mű-ruha-
festő és kémiai vegytisztító telepe
ZALAEGRSZEG, Rákóczi-utca 9.

Felvételi üzlet:

**KÖRMEND,
ALSÓLENDVA,
ZALASZENTGRÓT,
SÜMEG.**

Alapítási év 1904.

Alapítási év 1904.

Uri, női és gyermek öltözetek, se-
lyem, gyapju-szövetek, függönyök
és egyéb tárgyak festetnek és tiszt-
tattatnak.

**Szakismeretséget végzett izléses
munkáim számos rendelőim által
elismerve.**

VIDÉKI megrendelések gyorsan és
pontosan eszközöltetnek.

(A pontos címre kérem figyelni.)

Gyökeres I-ső osztályu

beajtásra alkalmas

riparia portális vadvessző

kapható **Skublics Károly** földbir-
tokosnál **Zalaszentmihályon**

ezrenként helyben átvéve. **25 forintért**

Keil-lakk

legkitünőbb mázolószer puha padló számára.

KEIL-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

KEIL-féle fehér »Glazur« fénymáz 90 fillér.

KEIL-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fillér.

KEIL-féle szalmakalap-festék minden színben.

KEIL-féle legfinomabb cipő-crém 30 fillér.

Mindenkor kaphatók: **Ján Ferenc** cégnél **Zalaegerszegen.**

Bérmálási ajándéokra

legalkalmasabb, legszebb

imakönyvek

kaphatók

NEUBRUNN IGNÁCZ

könyv- és papirkereskedésében.

Nagy választék.

Szolid árak.

Képes levelezőlapok, diszlevélpapírok gyári raktára. — Ifjúsági kölesön könyv-
tár 8—12 éves korig. — Könyvkötészeti munkák olvasón és lelkiismeretesen
készítettnek. — Ódon könyveket a legmagasabb árban veszek. — Ifjúsági
könyvtár serdültek számára nyilvános nagy könyvtár rendezés alatt.

Szíves pártfogást kér

Neubrunn Ignác

könyv- és papirkereskedő.

M-i-i-t? -- „Papa megengedte! Hísz' valódi Jacobi-
féle“ Antinlocotin-cigaretta-hüvelyek fadobozban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI“ jelzéssel valódi!
Minden fadoboz egy érdekes bűvészártyát tar-
talmaz.!

H I R D E T M É N Y.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy.
Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**XIV. sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak áru-
sítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása **1909. május hó 19. és 21-én** tartatik meg. A huzások a **Magyar Királyi állami
ellenőrző hatóság**, és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a Magyar
Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1909. évi április hó 25-én.

Magy. Kir. Szab.

Osztálysorsjáték igazgatósága.

Lukács.

Hazay.

SANGERHAUSENI GÉPGYÁR R.-T.

vasöntöde, gép- és rézműgyár, BUDAPEST, V., Csákiya-u. 3.

SPECIAL-
GÉPGYÁR:

szeszgyárak és szeszfinomítók
élesztőgyárak
keményítő-syrup- és dextrin-gyárak

teljes gépészeti berendezése.

Átalakít meglevő gyártelepeket és szállít minden egyes gépet és készüléket külön-külön is.
Nemzetközi szeszértékesítő- és erjesztőipar-kiállítás Bécs, 1904. Nagy állami érem. Legnagyobb kitüntetés.